

I LAODICEATID

ELLER

METODISMEN, PINGSTVÄCKELSEN

OCH

UNDERTECKNAD

AV

PER NILSSON

EGET FÖRLAG

ÅBY

I LAODICEATID

ELLER

METODISMEN, PINGSTVÄCKELSEN

OCH

UNDERTECKNAD

AV

PER NILSSON

EGET FÖRLAG

ÅBY

HÄROLDENS TRYCKERI, STOCKHOLM 1922

Förord.

Återigen en bok. Av vad slag? En stridsbok säger någon. Jag vet icke. Det har då åtminstone ej varit min mening att den så skulle vara. Och om den ändå kommer att betraktas så, har jag ett gott samvete i det avseendet, att jag icke har vare sig velat eller börjat striden, icke heller har jag givit anledning till den, och den anfallna har ju ingenting annat att göra än att kämpa striden till slut, det må sedan bliva seger eller nederlag.

Den närmaste avsikten med denna lilla bok är, att till varning för andra visa huru farligt det är för Guds folk att icke akta på den tid då Herren söker, att avvika från Guds ord och att motstå Andens verk samt att leda läsaren fram till ett verkligt bibliskt församlingsbegrepp och till full frihet i Kristus. På samma gång utgör den ett litet stycke kyrkohistoria. Som jag befarar att pingstväckelsens tid inom metodistkyrkan nu är ute, så skulle väl någon också skriva dess historia, och som jag befarar att ingen annan gör det, så har jag tagit det på min lott. Den är för lärorik att låta alldeles falla i glömska. Skulle någon frestas att tycka jag är för hård i mina uttalanden, vill jag råda läsaren att för en

stund lägga ifrån sig boken och eftertänksamt läsa igenom Matt. 23 kap. Det skall kanske därefter bli lättare att förstå bokens innehåll.

Skulle någon av okunnighet eller mot bättre vetande vilja förneka vad som anföres i boken, så tror jag mig kunna försäkra att det trots allt är sant. Det jag icke själv hört och sett har meddelats mig av fullt trovärdiga personer.

Kanske bör jag också här, till bättre förståelse av innehållet, lämna några upplysningar med avseende på vissa uttryck angående metodistkyrkan. Denna styres av biskopar. Sverige tillsammans med de övriga skandinaviska länderna hava en biskop. Biskopen tillsammans med distriktföreståndarna utgöra det s. k. kabinettet, och är det detta som med anspråk på ovillkorlig lydnad, för att icke säga med anspråk på nästan gudomlig auktoritet, handlägger predikanternas utnämning. Distriktföreståndarna utan biskop som ordförande utgör det s. k. distriktsrådet. Svenska årskonferensen består av alla metodistpredikanter i Sverige, och konferensen är årskonferensens årliga sammanträde, då utnämningarna äga rum.

Så må detta lilla arbete gå ut bland folket med några bilder från Laodiceaperioden av Kristi kyrkas utveckling, men också som ett finger pekande på den stora mönsterbilden av Kristi församling, sådan den gives oss i Nya Testamentet.

Örebro den 8 maj 1922.

PER NILSSON.

I.

Metodismens ursprung.

Metodismen är utan tvivel till sitt ursprung en bland de största och mest andliga rörelser, som gjort sig gällande inom den kristna kyrkan allt sedan dess första tid intill den i vår tid framträdande och nu över snart sagt hela världen kända pingströrelsen. De redskap som Herren behagade att använda för uppväckandet av denna andliga väckelse, bröderna John och Charles Wesley och Georg Whitefield, äro att räkna bland de största män som kyrkan någonsin ägt. Sedan de efter väldiga brytningar i deras eget trosliv och efter många fåfänga försök att förvärva sig en egen rättfärdighet, kommit till erfarenhet av frälsning från synden igenom tro på Jesus Kristus, hängåvo de sig som väl knappast någon före dem efter apostlarnas tid att under den största självförsakelse, uppoffring och outtröttligt arbete tjäna den mästare som kallat dem. Resande från plats till plats över England, Skottland, Irland och vad Whitefield beträffar över stora delar av Amerika foro de omkring som tändande eldsflammor, predikande evangelium i kyrkor, kapell och, då de förra stängdes för

dem och de senare voro få, ute på fria fältet, då det berättas att ända till sextiotusen människor kunde samlas för att lyssna till det budskap de hade att frambära. Ofta predikade de tre och fyra gånger om dagen eller aderton till tjugo gånger i veckan. Skaror av själar blevo frälsta, Guds folk fördes in i ett djupare andligt liv, och efter hand bildades metodistföreningar utöver hela det område där deras verksamhet sträckte sig i såväl England som Amerika.

Snart väcktes inom denna rörelse intresse för mission bland icke kristna folk, och huru kunde annat ske då den hade som ledare den man vars valspråk var: »Hela världen är min socken.» Den egentliga banbrytaren för metodistkyrkans hednamission var dess första biskop, Thomas Cook. Efter att hava grundat missionsverksamhet bland negrerna på flera av de Västindiska öarna fick han nära sjuttioårig lagt på sitt hjärta det stora, folkrika Indiens nöd. Han framlade denna sak inför konferensen bedjande att bliva utsänd som missionär till Indien. Man gjorde först invändningar med avseende på erfoderliga medel. Cook erbjöd dem då såsom grundläggande gåva för missionen sin egen eller kanske rättare sin hustrus rätt så ansenliga förmögenhet. Då överflyttade sig invändningarna till hans höga ålder. Till sist utbrast Cook djupt rörd: »Om I icke låten mig gå till Indien så krossen I mitt hjärta.» Saken blev dock icke avgjord den dagen. Då konferensen nästa morgon samlades till överläggningar saknade man Cook. Tvenne bröder sändes för att höra huru det var med honom. Dessa kommo till hans bostad, där de funno honom på knä inför Gud under det hans

bädd stod orörd vid hans sida. Hela natten hade han kämpat på sina knän inför Herren i bön om att väg måtte öppnas för honom att få gå som missionär till Indien. Man förde honom tillbaka till konferensen, där han mera bevekande än någonsin bad att få gå till Indien. Ingen kunde nu längre stå honom emot, och han utsändes som metodistkyrkans första missionär till Indien. Han kom emellertid aldrig fram till sitt efterlängtade mål. En morgon under resan dit fann man honom död i sin hytt. Hans ande hade fått uppbrottsorder till den högre världen, och hans kropp sänktes i havets vågor, men missionintresset för Indien var väckt. Andra män ställde sig i den fallnes plats, och detta var början till metodistkyrkans världsfamnande mission bland icke kristna folk. Senare bildades metodistkyrkans missionsällskap först i England och året därpå i Amerika och hava dessa verkat till stor välsignelse på olika missionsfält i alla världsdelar.

Metodistkyrkan har sträckt sin verksamhet icke endast till hednafolk utan även till en del s. k. kristna folk. Så bedrives metodistisk verksamhet i de flesta europeiska länderna. Ibland dessa har metodistkyrkan haft sin största framgång i vårt land. Den började sin verksamhet här för omkring 55 år sedan och tycktes den till en början få en vidsträckt utbredning bland vårt folk. Den nya förkunnelsen om fri, full och närvarande frälsning framburen i Andens kraft grep mångas hjärtan. De lades till Jesu Kristi fötter och skaran ökades allt jämt av dem som fröjdade sig i levande Gud. Under ett 20-tal år spred sig rörelsen ut över nästan hela vårt land, och meto-

distförsamlingar bildades på de flesta mera betydande och folkrika platserna. Och sannolikt är, att hade metodismen bibehållit sin ursprungliga djupa andlighet och den Andens kraft som i dess början vilade över densamma, så skulle den fått en mycket stor utbredning bland vårt folk. Så blev dock icke fallet, sorgligt nog, som vi längre fram skola visa. Och på samma gång som kyrkan förlorade sin andliga kraft sattes också gränsen för dess framgång.

I detta sammanhang kan det vara av intresse att återgiva ett uttalande från den gamla metodistveteranen i vårt land, pastor B. A. Carlsson. Vid ett besök i Stockholm intresserade det mig att uppsöka och hälsa på honom. Han var då omkring 80 år gammal och oförmögen för aktiv tjänst. Han tycktes glädja sig mycket över mitt besök och vid välkomnandet tog han mig i famn och uttryckte särskilt sin glädje över att det bland de yngre bröderna, som han uttryckte sig, funnos några som intresserade sig för helgelse och det djupare andliga livet. Jag begagnade mig då av tillfället att fråga honom om hans tanke angående metodismens framtid i vårt land, om den bibehållit sin ursprungliga andekraft. Hänförd utropade den gamle mannen: »Jo, det skall jag säga dig, broder, hade metodistkyrkan bibehållit sin andlighet och vandrat i helighet inför Herren, så skulle det ej funnits vare sig baptister eller valdenströmmare, vi skulle haft hela fältet. Men synden kom in bland bröderna, och därmed blev det också slut med vår framgång.» Detta uttalande var kanske väl optimistiskt, men mycken sanning låg där nog i detsamma i alla fall. Ty hade metodistkyrkan blivit

det verktyg i Herrens hand som stått helt till hans förfogande, detta även med avseende på den andliga utvecklingen, så skulle han utan tvivel hava använt detta utan att taga till några andra.

Så långt vi känna finnes det ej heller någon andlig rörelse efter den apostoliska tiden, som stått pingströrelsen närmare i sina yttringar och verkningar än den ursprungliga metodismen. Där kände man till Guds kraft som en särskild mottagen andlig erfarenhet. »Har han fått Guds kraft?» »Han var under kraften», eller »Guds kraft föll över folket», voro vanliga uttryck bland de första metodisterna. Då det gällde att rekommendera någon ung man såsom lämplig för predikokallet var den första frågan: »Har han kraften?» Hade han ej »kraften» så måtte han hava vilka andra förutsättningar som helst men ansågs dock icke lämplig. Men hade han »kraften» så kunde de övriga förutsättningarna vara små och han blev godtagen ändå. »Kraften» ansågs som det nödvändigaste av allt, då det gällde Herrens verk, och i såväl deras förkunnelse som andliga erfarenhet ingick uppfyllelse med den Helige Ande som det allra viktigaste momentet.

Man talar om våldsamma uppträden inom pingströrelsen, men jag undrar om man där funnit motstycke till det som ägde rum inom den första metodismen. John Wesley berättar i sin dagbok om en John Haydon, en vävare, som besökte hans möten vid Baldwin Street. Han säger: »Han var en man, som levde ett oklanderligt liv och regelbundet tog del i gudstjänster och sakrament och var nitälskande för kyrkan men motståndare till dissenters av varje

samfundsriktning. När det berättades, att personer fingo underliga anfall vid mötena, så kom han för att själv se och döma. Men han blev mera otillfredsställd än förut och gick omkring bland sina bekanta tills klockan 1 på natten för att övertyga dem om att det hela var en djävulens snara. Vi voro på väg hem, då någon mötte oss på gatan och meddelade oss att John Haydon hade blivit helt galen. Han hade satt sig till bords för att äta men hade för avsikt att först avsluta läsningen av en predikan, som han lånat, över ämnet: »Frälsning genom tron». (Detta var en av John Wesleys predikningar.) När han läste sista sidan förändrade han färg, föll av sin stol och började skria med fasansfull röst och slå sig själv mot golvet. Grannarna alarmerades och samlades kring huset. Mellan klockan 1 och 2 kom jag in och fann honom på golvet. Rummet var fullt av folk, som hans hustru försökt hålla utanför, men han ropade högljutt: 'Nej, låt dem alla komma in; låt hela världen se Guds rättvisa dom.' Två eller tre män försökte att hålla honom så gott de kunde. Han fäste genast sina blickar på mig och ropade med uträckt hand: 'Ja, denne är det, om vilken jag sade att han var en folkförförare. Men Gud har blivit mig för stark. Jag sade, att det var en falsk inbillning, men detta är ingen inbillning.' Därpå skrek han med genomträngande röst: 'O, du djävul, du förbannade djävul, ja, du legion av djävlar, du kan icke stanna kvar. Kristus skall driva ut dig. Jag vet att hans verk har begynt. Slit mig i stycken om du vill, men du kan icke skada mig.' Så slog han sig mot golvet på nytt,

hans bröst arbetade samtidigt som i dödsångest och stora svettdroppar strömmade ned över hans ansikte. Vi gingo alla i bön. Då upphörde hans kval, och både kropp och själ blevo frigjorda.»

Ett annat fall berättar han sålunda: »Jag eftersändes från Kingswood igen till en av dem, som varit så svårt sjuk (Sally Jones). Ett våldsamt regn började falla, då jag anträdde min färd, så att jag blev grundligt genomvåt på några minuter. Då jag var på en halv mils avstånd utropade kvinnan: 'Där borta kommer John Wesley, galopperande så fort han kan.' När jag kom fram var jag genomfrusen och mera lämpad att gå till sängs än att bedja. Hon brast då ut i ett fasansfullt skratt och sade: 'Ingen kraft, ingen kraft; ingen tro, ingen tro! Hon är min, hennes själ är min. Jag har henne, och jag skall icke låta henne gå.' Vi anropade Gud att föröka vår tro. Därunder ökades hennes kval mer och mer, så att man kunde tro, när man såg hennes vånda, att hennes kropp skulle sprängas i stycken. En, som var övertygad om att detta ej var någon vanlig sinnesförvirring yttrade: 'Jag tror Satan är lössläppt. Jag fruktar att han icke skall upphöra med detta', samt tillade: 'Jag bjuder dig i Herren Jesu namn att säga oss, om du har uppdrag att plåga någon annan själ!' Svaret kom omedelbart: 'Det har jag.' Varpå han namngav tvenne personer, som då voro fullt friska men som senare fingo liknande anfall. »Vi gingo åter i bön», säger Wesley, »och upphörde ej därmed förrän Sally Jones omkring klockan 6 började sjunga med klar röst: 'Pris vare Gud, som kärlek är', och då återvunnit ett fridfullt utseende.

Om ett annat tillfälle berättar han, att under det han talade började en av de närvarande ropa med hög röst såsom under dödssmärta. Han säger: »Vi fortsatte i bön till dess en ny sång lades i hennes mun, en lovsång till vår Gud. Strax därefter var det två andra som grepos av djup ängslan och tvingades att ropa högt för sin hjärtenöds skull. Men det dröjde icke länge, förrän även de brusto ut i lovsång inför Gud, sin Frälsare. Den siste som åkallade Gud liksom ur avgrundens djup var John Ellis, en främling från Bristol. Och efter en stund blev också han överväldigad av fröjd och kärlek, i medvetande av att Gud helat hans avfall. Så många levande vittnen har Gud givit på att hans hand fortfarande är utsträckt för att hjälpa, och att tecken och under ske genom hans helige tjänare Jesu namn.»

Kort därefter skriver han: »Vi förstodo, att många togo anstöt av dessas rop, över vilka Guds kraft kom. Bland dem var en läkare, som önskade Guds saks framgång, men var mycket rädd att det kunde vara svek och bedrägeri inblandat. I dag var det en person, som han känt i många år, vilken under det jag predikade bröt ut i starka rop och tårar. Läkaren kunde knappast tro sina ögon och öron. Han gick fram och ställde sig nära intill henne, iakttog varje symtom, tills slutligen stora svettdroppar strömmade över hennes ansikte och hela hennes kropp skakade. Då visste han icke vad han skulle tänka, ty han insåg tydligt att det ej var bedrägeri och icke heller något vanligt sjukdomsfall. Men då både kropp och själ blevo helbrägda på ett ögonblick erkände han Guds finger.»

Återigen skriver han: »Många togo åter anstöt och i ännu högre grad än förut. Ty då jag talade vid Baldwin Street kunde min röst knappast höras bland somligas djupa suckar och andras höga rop, vilka högt åkallade honom, 'som är mäktig att frälsa'. Jag uppmanade alla i hjärtat uppriktiga att tillsammans med mig åkalla Gud. Och snart visade han, att han hörde vår röst. Många av dem, som länge vandrat i mörker, fingo se ett stort ljus uppgå. Och efteråt fann jag, att tio personer just då började att i tro säga: 'Min Herre och min Gud!' En läkare, som stod bredvid, var icke litet förtretad över dessa varelsers hyckleri. Han bet sig i läppen och rynkade missnöjd ögonbrynen, men i ett nu föll han till golvet såsom träffad av blixten. Vi anropade Gud att icke tillräkna honom hans dårskap. Och strax därefter upplyfte han sitt huvud och utropade högt: 'Nu vet jag, att du är en Herrens profet.'»

På ett annat ställe i hans dagbok läsa vi följande: »Under det jag allvarligt inbjöd syndare att komma till Kristus, började många att åkalla Gud med starka rop och tårar. Några sjönko maktlösa till golvet, andra darrade och skälvde. Somliga grepos av ett slags konvulsiviska rörelser i varje del av kroppen och detta stundom så våldsamt att fyra, fem personer ej kunde hålla dem. Jag bad genast till Gud, att han icke skulle låta de svaga taga anstöt. Men en kvinna gjorde det likväl, emedan hon var viss om att de kunde låta bli att uppföra sig så, om de blott ville, ingen kunde övertyga henne om motsatsen. Så gick hon, men blott några få steg, så föll även hon i lika våldsam ångest som de övriga. Tjugosex av

dem, som blivit på detta sätt påverkade, lovade att besöka mig dagen därpå, men endast aderton av dem kommo. Genom att tala ingående med dem fann jag skäl att tro, att några av dem 'hade gått hem rättfärdiggjorda'. De övriga tycktes tåligt vänta på denna välsignelse.»

Så skulle vi kunna fortsätta att berätta om en hel del liknande fall, som visa oss huru mäktigt Guds kraft var utgjuten över människorna, och vilken brottningskamp som gjorde sig gällande mellan andemakterna i denna rörelse. John Wesley berättar på ett ställe i sin dagbok om huru några började under ett möte häftigt skratta, då Guds kraft kom över dem. Andra togo anstöt, emedan de trodde det endast vara tillgjordhet. »Men», säger han, »det skulle de icke hava gjort, ty nästa möte började de själva att skratta precis på samma sätt.»

Angående sina iakttagelser av dessa fall säger Wesley hava funnit: 1) Att alla voro fullkomligt friska. De hade ej haft några liknande anfall, förrän de blevo på detta sätt påverkade. 2) Att det hade kommit över dem på ett ögonblick, utan föregående förnimmelser, under det de antingen lyssnade till Guds ord eller tänkte på det de hört. 3) Att i det ögonblick de föllo till marken förlorade de all kraft och överväldigades av våldsam smärta. Detta beskrevs på olika sätt. Några sade, att de kände det som om ett svärd genomstungit dem, andra att de kände det såsom om en stor tyngd låge över dem och pressade dem mot jorden. Några sade att de kvävdes, så att de icke kunde andas; andra att deras hjärtan vidgades, så att de voro nära att sprängas;

andra kände det som om deras hjärta, hela deras inre, ja, hela deras kropp höllo på att sprängas i stycken.»

Angående sitt personliga dop i den Helige Ande berättar John Wesley följande: (Tilldragelsen ägde rum den 6 juli 1739, alltså något år efter det han kommit till visshet om sitt barnaskap hos Gud.) »På morgonen, då jag var ensam, förnam jag Anden mycket kraftigt verksam i mig. Såsom min moder födde mig med stor smärta, så kände även jag stor smärta i min själ såsom varande Guds barn. Jag kände, som om dödens smärta var över mig, och som om min själ skulle lämna kroppen. Jag kände det, som om jag skulle få gå till honom, som jag i tron såg stående framför mig, redo att mottaga mig. I denna våldsamma vånda förblev jag i omkring fyra timmar. Därefter började jag förnimma huru Guds Ande vittnade med min ande att jag var Guds barn. Emedan jag var barn av Gud sände han till mig sin Sons Ande som ropade: »Abba Fader!» Ty detta är vittnesbördet inom varje pånyttfödd själ. O, du mäktiga, underbara och saliga erfarenhet! Jag som känt mig omgiven av onda andar, vilka vilja draga mig ned i helvetet, fann mig omgiven av änglar, som förde mig fram till min försonade Fader. Och min domare, som förr stått redo att fördöma mig, hade nu blivit min rättfärdighet. Jag kan icke i ord giva uttryck för vad Gud hade gjort med min själ. Nej, detta skall bliva min eviga sysselsättning, då jag har avlagt denna min bräckliga, syndfulla kropp att förena mig med den skara, som ingen kan räkna, att sjunga Lammets lov, som oss älskat har och utgivit sig själv för

oss. O, huru underbart är ej den allsmäktigas verk i en pånyttfödd själ! Guds kärlek var utgjuten över mitt hjärta, och jag kände dess låga brinna så kraftigt i mitt inre, att det var som om min kropp skulle brytas sönder. Jag var uppfylld av kärlek, och Anden talade kraftigt i mitt inre. Jag skakades, jag sjöng och jag förenade min röst med deras som överträffa varandra i styrka. Min själ lyftes upp till Sions berg, och det kändes som om jag aldrig mer skulle komma tillbaka till kroppen. Jag kunde ej annat än utropa: 'Kom Herre Jesus, ja, kom snart!' Med stor frimodighet kunde jag utropa: 'Gud är min frälsning!' 'Du död, var är din udd, du dödsrike, var är din seger!' 'Du orm, där är den säd, som skall söndertrampa ditt huvud.' Jag kände som om mitt huvud var en springande källa av vatten. Jag var såsom nedsmält av kärlek. Min älskade var min, och jag var hans. Han, som är min själs förtjusning, och som hänför mitt hjärta. Han, min hugsvalare, min vän, mitt allt; han står nu i sin blomstergård mitt ibland liljor. O, jag är sjuk av kärlek! Han som är alltigenom den älsklige, den skönaste bland tiotusen.»

I sin dagbok berättar John Wesley om ett tillfälle, då ett sextiotal metodister voro samlade till bön, och man höll ut till långt fram på natten. Och han säger, att under bönen blevo de så uppfyllda med den Helige Ande, att, då de vid fyratiden på morgonen stego upp för att som avslutning sjunga lovsången, kunde många av de närvarande ej stå upprätt på sina fötter.

Det berättas att Georg Whitefield ofta under det

han predikade kunde bliva så överväldigad av Guds kraft att han måste avbryta sitt tal för att utbrista i högljudd gråt, då tårarna ymnigt runno ut för hans kinder, då han stampade med fötterna, och man fruktade att han ej skulle kunna komma till lugn igen. Ibland kunde hans sinnesrörelse vara så stark att den medförde kräkningar omedelbart efteråt, stundom blandade med blod. Intrycket av hans predikan kunde också vara överväldigande, så att hundratals slogos av Guds kraft till marken, där de under den förfärligaste syndanöd ropade till Gud om nåd och frälsning och somliga måste såsom sanslösa bäras bort från mötesplatsen. Det berättas, att Whitefield vid ett tillfälle skall hava tillropat några personer, som klättrat upp i ett träd för att därifrån höra honom predika: »I gören bäst att gå ned från trädet, ty det torde hända att under predikan Guds kraft så mäktigt kommer över de närvarande, att många falla till jorden, och jag skulle ej vilja se eder falla ned till marken från den plats, där I nu ären.»

I metodismens historia i Amerika läsa vi också om underbara ting. En av dess mest anderika predikanter var Benjamin Abbott. Stevens berättar om honom, att under hans predikan föllo åhörarna under ordets kraft likt män i krig. »Himlens fönster öppnade sig och skyarna utgöto strömmar av välsignelser, så att folket föll i skaror inför Herren.»[1] »Benjamin Abbott», säger han vidare, »levde ett liv i Gud, han vandrade med Gud likt Enok dag från dag; därför brukade också de hårdaste, mest råa människor, som kommo i hans närhet, att rygga tillbaka eller sjunka ned inför honom, i det de 'sågo hans ansikte lika-

som en ängels ansikte', och om de försökte, som ofta var fallet, att fly undan ut genom antingen dörrar eller fönster, så kunde han med sin röst, likt ljungelden, i ett nu slå ned dem till golvet.» Hans besök i hemmen, hans tillfälliga samtal, hans böner, offentliga eller mera enskilda, hade alltid samma verkan. Så berättas det, att vid ett besök i ett hem familjemodern kom så väldigt under Andens kraft, att hon skakade i varje led; fyra personer föllo som slagna till golvet, där de ropade om nåd och frälsning, och en blev helgad till sin själ. Vid andra tillfällen blevo hela familjer, som det berättas, väckta, omvända och helgade. Vid kyrkliga förrättningar hände det ofta, att Guds kraft föll så mäktigt över församlingen, att alla ceremonier måste åsidosättas, i det hela församlingen utbrast i högljutt lov och pris till Herren.

Själv berättar han angående ett möte. »På morgonen hade vi en stund, då alla de närvarande smälte ned inför Herren; många gräto. På eftermiddagen utgöt Herren över oss sin Ande så väldigt, att många föllo ned som döda, slagna av Herrens kraft; andra lågo som i dödsångest, anropande Herren om nåd och förbarmande; många funno frid. Ära vare Gud för vad mina ögon den dagen sågo, mina öron hörde och min själ erfor av den välsignade Anden!»

Angående ett annat möte skriver han: »Vårt möte började kl. 6 på morgonen. Då vi hade sjungit och bedit, kom Guds kraft så mäktigt över oss, att slagna lågo runt hela huset. Vi måste bära dem ut för att giva rum för folket, som kom för att övervara den allmänna gudstjänsten. Under denna steg Herren

likt fordom med ibland oss, och hela huset var uppfyllt av hans härlighet. Folket föll inför Herren likt slagna i krig.» Om ett annat tillfälle säger han: »Vi hade en salig dag. Folket föll under Guds kraft, så att de likt slagna lågo kring hela huset, somliga måste bäras ut likt döda, män och kvinnor. Huset var uppfyllt med härlighet från Israels Gud, den där talade frid till de bedrövade och gav läkedom åt de i sina hjärtan sargade. 1,500 personer voro närvarande, och de sågo alla under häpnad Guds under och den kraft, som kom helvetets makter att bäva och fly.» Ännu ett exempel, då han berättar: »Så snart jag kom in på mötet, kom Guds kraft på ett så underbart sätt, att folket föll runt hela huset, och deras rop måste hava hörts vitt omkring. Många ogudaktiga sprungo mot dörrarna. För att något utjämna uppståndelsen, gav jag ut en sång och bad en vän att taga upp den, men så snart han började att sjunga, föll han slagen såsom död till golvet. En annan försökte då att sjunga, men det gick honom på samma sätt.» Abbot begynte då själv att sjunga; »men», säger han, »så snart jag började, föll Guds kraft över mig, och jag kom i hänryckning. Överallt i huset, på såväl läktare som nere i lokalen, bad man. Det var ett återupprepande av den apostoliska pingsten. Då solen nästa morgon gick upp, var där ännu många, som lågo kvar i bön.» Så kunna vi följa denne man från plats till plats på det stora amerikanska arbetsfältet och överallt få bekräftelse på huru underbart Guds Ande verkat i denna väckelse.

Den ryktbare metodistpastorn Peter Cartwright be-

rättar om verkningarna av en predikan, han höll över texten: »Helvetets portar skola icke varda henne övermäktiga», följande: »Inom trettio minuter föll Guds kraft över församlingen. Folket föll åt alla håll, åt höger och åt vänster, framme och längst bort. Det beräknades, att ej mindre än trehundra föllo likt dem, som stupa i krig. Några försök att kalla fram de bekymrade gjordes ej, ty de lågo utöver hela mötesplatsen. Vårt möte fortsattes sedan hela natten, över måndagen och natten därpå.» Angående ett annat möte berättar han: »Just som jag avslutat min predikan och med den kraft, jag kunde åvägabringa, gjort tillämpningen, kom Guds kraft plötsligt över folket, och tjogtals syndare föllo över allt i församlingen. Vi behövde inga bänkar för de bedrövade. Det antogs, att flera hundra föllo under loppet av fem minuter. Syndare bleknade, några sprungo ut åt skogen, några försökte att komma ifrån mötet men föllo under försöket, andra jublade högt av fröjd.» Återigen, om ett annat tillfälle säger han: »Det gick som en elektrisk ström genom hela församlingen; syndare gräto, bävade och darrade, och de frälsta ropade högt av glädje. På så sätt fortsattes vårt möte dagar och nätter, och många själar blevo förda till Guds rike.» »Vid ett annat tillfälle», berättar han, »möttes jag av ett starkt sekteriskt motstånd. Den på platsen bosatte predikanten, tillhörande ett annat samfund, varnade sin församling att icke gå och höra mig predika. Men ett av hans egna barn, en flicka vid namn Betsy, kunde ej motstå frestelsen att göra spe av metodisternas möten. Hon plägade ställa sig på bänkarna, peka omkring sig och

skratta, och då någon föll under Guds kraft, sade hon, att det var icke något annat än en metodistskakning.

Just som jag under ett möte hade avslutat min predikan kom Guds kraft plötsligt över folket, och tjogtals syndare föllo överallt i församlingen. Det antogs, att flera hundra föllo under loppet av fem minuter. Betsy hade själv fått en metodistskakning och fallit till jorden samt bad av alla krafter. Då jag kom fram till henne, sade hon: 'O, bed för mig! Jag fruktar jag är evigt förlorad.' Jag sade till henne: 'Se så, Betsy, res dig upp. Du har endast fått en metodistskakning.' Och så begagnade jag samma uttryck, som hon själv använt. Men hon ropade ännu högljuddare två eller tre gånger. Jag tillsade henne åter att stå upp, sägande: 'Du skrymtar bara, res dig upp, Betsy.' Men jag försäkrar att det var för henne omöjligt att stå upp. Strax bredvid såg jag hennes fader, och han skakade i varje led från huvud till fot. Jag gick till honom och sade: 'Broder A., kom och bed för Betsy.' Han svarade: 'Herre, förbarma dig över mig. Jag kan icke bedja.' 'Men', sade jag, 'bed broder, Herren vill bevisa barmhärtighet.' Sedan förmanade jag Betsy och bad för henne. Och om jag någonsin i mitt liv sett en syndares hjärta djupt förkrossat, så var det vid detta tillfälle. Hon kämpade och bad hela natten. Men morgonen därpå, just då solen höll på att gå upp, frälste Herren henne på ett kraftfullt sätt. Hon mötte då sin fader, predikanten. Av alla förmaningar jag hört från människoläppar, var den förmaning, hon gav sin fader, den kraftfullaste av alla. Hon sade till

honom: 'Du fader, har från barndomen lärt mig hata och förakta andra, ända till dess min själ höll på att förtappas för evigt.' Hon sade honom sedan, att han icke hade någon gudsfruktan alls. Hon bad honom att bättra sig och söka sin själs omvändelse, varpå hon knäböjde och bad kraftigt för honom.»

Jesse Lee skriver angående en väckelse i ett distrikt: »Under loppet av detta år har här försiggått ett nådens verk på många platser. Allmänt har det inträffat, att syndare så gripits av fruktan och skakning, att de såsom döda fallit till golvet.» En annan predikant säger med avseende på sin verksamhet i ett annat distrikt: »Rörelsen spred sig vitt omkring. Vid somliga möten föllo minst ett dussin till golvet. I hela huset grät man och prisade Gud om vartannat. Somliga blevo rättfärdiggjorda, andra helgade, och åter andra syntes såsom badande i en ocean av frigörande kärlek.»

Även med avseende på metodismen här i Sverige finna vi samma Andens kraft verksam under dess första tid. Så skriver pastor V. Vitting angående dess första verksamhet i Stockholm: »Det hände rätt ofta vid våra möten, att icke blott den rymliga salen och de angränsande rummen utan även gården var överfylld av människor, och ett kraftigt verk pågick. Mången gång var Andens inflytande så stort, att nästan hela åhörareskaran var liksom nedsmält inför Herren. Sällsynta i sanning voro de möten, då inga själar frälstes, men det hände mer än en gång, att 10 eller 12 funno frid vid samma tillfälle, och ofta kunde 40 à 50 uppstiga för förbön på en gång.»

Angående pastor O. G. Hedströms besök i Karls-

krona skriver en broder: »Med stor spänning motsågo flera av oss den afton då den 'farlige' predikanten skulle uppträda, och aldrig skall jag glömma densamma. Inkommen i predikolokalen, darrade hela min varelse av en oförklarlig fruktan, och en underbar aning om något oväntat fyllde min själ. Då H. gick upp till plattformen tänkte jag: 'Är det möjligt att du, gamle man, med dina snövita lockar, kan vara så förfärligt bedragen?' När han så nått plattformen, föll han ned på sina knän, och detta tillika med det sätt varpå han sedan uppläste den sköna psalmen: 'Förlossningen är vunnen' etc., bragte hela min varelse i skakning. Sedan böjde han sig åter ned och upplyfte sina händer mot höjden samt utgöt sin själ i en brinnande bön. Av denna bön blev jag liksom tillintetgjord, och den följande predikan genomträngde mig så, att jag, som ett par års tid gällt för att vara en kristen, nu såg hela min salighets byggnad med ens störta samman. Folktilloppet blev för varje möte allt större, och slutligen kunde icke lokalen rymma de skaror, som samlades. En rörelse uppstod, under vilken många blevo förda till tron på Kristus Underbara händelser timade, och berättelsen därom skulle bliva en både nyttig och intressant bok, hade vi blott rätte mannen att skriva densamma.»

En annan broder skriver: »Nu prisad vare Herren, har han utgjutit sin Ande med väldiga strömmar av nåd över oss. En stor väckelse har utbrutit. Skaror av själar, män, kvinnor och barn träda fram till talarestalen, och de som icke få plats där, de ropa, där de stå eller tigga om förböner för sina

odödliga själar, prisad vare Herren! Guds barn bedja för dem med liv, ande och kraft. Ja, här är en rörelse, så stor och vittomfattande, att min penna icke förmår beskriva den. Väckelsen gav sig tillkänna i lördags afton på bönemötet. Därefter hade vi vaknatt i bön och kamp för själar. Många Guds barn blevo renade, avfällingar kommo tillbaka och fingo frid. Prisad vare Jesu fullkomliga frälsning! På söndagsaftonen fortgick väckelsen i ännu större skala; barn ropade högt för sina föräldrar, män för sina hustrur och anhöriga för sina släktingar. Folket ville ej gå, bönerop hördes från alla delar av bönehuset. Prisad vare Herren!» o. s. v. Ännu en broder skriver: »Kl. 10 på aftonen samlades hela föreningen till bön om den Helige Andes utgjutelse. Vi fortforo till kl. halv tre på natten, och jag har icke på länge sett Herrens närvaro så uppenbart. Då vi på söndagen kommo upp på salen, var denna fylld till trängsel, likaså gården. Efter predikan bad jag de bedrövade att stiga fram till talarestolen. Både män och kvinnor kommo, och det blev nu överallt i salen en rörelse, som ej kan beskrivas. Vi stannade kvar till kl. 10 på aftonen. Somliga blevo slagna, andra kommo till frid. Ära vare Gud!»

De andliga gåvorna voro visserligen icke så rikt framträdande inom denna rörelse som inom vår tids pingströrelse, och man hade nog icke ljus över att de voro givna åt församlingen såsom en församlingen ständigt tillhörande egendom, men de förekommo dock i enstaka fall. John Wesley berättar om flera fall av helbrägdagörelser genom trons bön. Detta särskilt med avseende på sinnessjuka. Han berättar

om huru han blev kallad till dessa sjuka, och om huru de plägade hängiva sig åt bön. »Och», säger han, »sedan vi hållit ut i bön en timme, två timmar eller flera timmar, så svarade Herren med bönhörelse, och den sjuka blev frisk.» På den tiden voro metodisterna ett bedjande folk, som ej voro rädda att stanna inför Herrens ansikte timme efter timme, ja hela nätter. Vi känna också till huru John Wesley vid ett tillfälle, då hans vän och medarbetare John Fletscher låg dödligt sjuk, bad för honom med det resultat, att han blev frisk och levde i många år därefter, verkande Herrens verk. Att även gåvan att tala med tungor förekom bland de första metodisterna framgår därav, att John Wesley, enligt Horne, »hade upptäckt, att hans mor icke var den enda kvinna, som fått gåvan att tala tungomål». Härav framgår, att metodismens moder, Susanna Wesley, var tungotalare, men också att det var flera jämte henne, som hade den gåvan.

Jag minnes hurusom vid ett tillfälle efter det jag hade hållit ett föredrag under en av våra konferenser en gammal metodistpredikant, han var då på grund av hög ålder och nedsatta krafter oförmögen att längre predika, kom fram, tryckte min hand och tackade samt uttryckte sin glädje över att ännu en gång få höra ett fulltonigt evangelium, den gamla metodistiska förkunnelsen.» Detta påminner om metodismens första tid i vårt land», sade han. Jag frågade: »Predikaden I då alltid detta fulltoniga evangelium?» »Ja», svarade han, »vi predikade ingenting annat.»

Gamla metodister i Visby berättade också för mig om metodismens första tid där. Man hade då sär-

skilda möten med endast bön. Dessa möten kunde vara besökta av flera hundra personer. »Och Ni må tro att det var bön», sade de, »ibland kunde alla bedja på en gång, och då blev det ett väldigt böneväsen.» En syster berättade, huru hon med flera andra hade under ett bönemöte sett en stor eldstunga över huvudet på en av deltagarna hela tiden, medan densamma ledde i bön. Men så var det också kraft i metodismen på den tiden. Förföljelserna rasade, men detta oaktat gick den fram med stormsteg. Själar blevo frälsta, Guds barn helgade och fyllde med Ande och kraft, och Guds rike vann seger.

Jag minnes, att en av metodistkyrkans äldre mera framstående män sade till mig vid ett tillfälle: »På den tiden, då metodisterna voro ett bedjande folk, hade vi framgång i vår verksamhet, och intet motstånd kunde då hindra oss i att gå framåt. Jag minnes vid ett tillfälle, då vi hade vår konferens i Visby, att jag gick ut tidigt på söndagsmorgonen och gick från den ena ruinen till den andra, men överallt fann jag grupper av bedjande bröder. Det var predikanterna som voro uppe den tidiga morgonstunden och bådo. »Men», suckade han, »det är icke så nu, och därför hava vi också förlorat vår framgång. Detta ehuru vi nu arbeta under långt gynnsammare förhållanden än då.»

II.

Förfallet kommer. Nya besökelsetider.

Vi hava i det föregående visat, huru djupt andlig metodismen till sitt ursprung var. Denna andlighet lyckades den också bibehålla en rätt lång tid framåt, vad den amerikanska metodismen beträffar i närmare 125 år. Det var från denna gren av metodismen som den överfördes till vårt land, och den hade då, som vi förut visat, icke så litet av dess ursprungliga ande, kraft och liv kvar uti sig. I England tyckes den långt förut hava avtagit i Ande och kraft. De stodo där under inflytande av den engelska stats- eller rättare sagt världskyrkan, och det blev allt mera angeläget för den nya rörelsens ledande män att stå på god fot med den, något som vanns, såsom alltid, på bekostnad av rörelsens ursprungliga liv och kraft. Det tyckes ock, som om där i långt högre grad än i Amerika makt- och härsklystnaden skulle hava gjort sig gällande inom ledningen, vilket gjorde att rörelsens eller verksamhetens intresse fick vika för det rent personliga. Emellertid finna vi, att grupper av så väl predikanter som medlemmar rätt så tidigt utstöttes ur kyrkan, så gott som endast därför

att de påyrkade och verkade för ett djupare andligt liv inom församlingarna. Men även för metodismen i Amerika och därmed även i Sverige kom avfallets tid. Det gick med denna rörelse som med den ursprungliga församlingen, den ville famna världen, och på det sättet vinna så många för kyrkan som möjligt, men följden blev, att världen intog kyrkan. Sedan man öppnat dörren för världen, så har det gått fort utför. Det har nog funnits krafter, som hållit igen, men det har ej lyckats att hämma den påträngande världsfloden. Och ledsamt nog kan man i dag knappast räkna med metodistkyrkan annat än som en världskyrka vid sidan om de övriga världskyrkorna. Från alla håll höra vi berättas om huru förfärligt förvärldsligade de amerikanska kyrkosamfunden äro, och som en svensk-amerikansk predikant sade: »Metodistkyrkan går före alla de andra i detta avseende.» I de stora amerikanska metodistförsamlingarna finnas många medlemmar, som ej hava någon erfarenhet av vad frälsning eller pånyttfödelse vill säga, och i deras kyrkobyggnader finnes nära nog allt vad en världsmänniska kan önska sig. Så kan det utom själva kyrkan, som i allmänhet hålles i helgd, finnas hotell, bibliotek, klubbrum, teater och biograflokal, societetsalong, gymnastiksal, kägelbana, badrum m. m.

Såsom exempel på huru förvärldsligade de amerikanska kyrkosamfunden äro, anföra vi följande ur Gustaf Å. Törnkvist bok »Marana, ta!» Han säger: »Därför hållas tillställningar i kyrkorna, vilka äro mera passande för teatern eller balsalen. Danssalar byggas vid kyrkorna, biljardrum och kägelbanor inrättas och även rökrum hava somliga, där 'doktorn'

låter sitt ljus lysa för en i tobaksrök insvept åhörareskara. I stil därmed läsa vi ofta meddelanden lika de nedanstående: Sångkören i Grace metodistkyrka giver den musikaliska komedien: 'Den nye predikanten', i Woodman Hall i afton. Inkomsten går till kyrkans musikaliska utrustning. Rev. J. E. Porter förestår lustspelet. Föreståndérskan för kvinnliga studenterna vid Northwestern universitet i Chicago (metodistiskt), dean Mary Ross Potter, har låtit bona golvet i läroverkets kapell, Willard Hall, och låter de unga kvinnorna där mottaga sina besökare och ha danstillställningar varje fredags- och lördagskväll.

En påskdagskväll predikade pastorn i en av de största metodistkyrkorna i New York över socialismen. Efteråt hölls i stil med hela mötet ett socialistiskt frågomöte, som utmynnade i bråk, varunder det ropades på alla håll. En man stod upp och meddelade, att han var medlem i församlingen och önskade veta, om han var i Guds hus eller i en politisk konvention. Då blev pastorn arg och ropade: 'Kasta ut honom! Låt arrestera honom! Jag skall själv underteckna en anklagelse mot honom i morgon.' Vaktmästaren fick tag i 'bråkmakaren' och halade honom till dörren, där han fick sina medborgerliga rättigheter åter.»

Dock synes det oss som om metodismen redan från början nedlagt fröet för det kommande förfallet, därigenom att man ej tagit tillräckligt avstånd ifrån den då ock där existerande världskyrkan. Dess banbrytande män brr Wesley och Whitefield skilde sig aldrig från engelska statskyrkan. Trots all den förföljelse de fingo lida från dess sida; trots det att

dess kyrkor i regel voro stängda för dem och att man från kyrkligt håll utpekade dem såsom varande »värre än själva djävulen», så stodo de ändå kvar som präster inom densamma ända till sin död. Detta förhållande var nog icke heller så farligt, så länge förföljelserna gjorde sig gällande, men värre blev det, när dessa upphörde, och då man från kyrkligt håll inbjöd till samarbete, och man sökte den nya rörelsens vänskap, då blev frestelsen att söka världens vänskap för stor och man gick i snaran. När sedan, vad den amerikanska metodismen beträffar, man organiserade sig till en kyrka, så tog man icke den bibliska mönsterbilden, den apostoliska församlingen, som föredöme, utan fastmer själva världskyrkan. Sina trosartiklar togo de icke direkt från bibeln utan lånade dem i stället från den existerande kyrkan. Från den överförde man också dess former och ritualer. Vi vilja här endast peka på metodistkyrkans nattvardsritual. Kan man finna en ritual mera lämplig för en världskyrka än vad denna är. Man kan vara färdig tro att den vore avfattad för en hop de allra största syndare och brottslingar i stället för »de heligas» församling. Vi vilja här anföra ett ställe ur densamma: »Vi bekänna och ångra våra mångfaldiga synder och all den orättfärdighet, som vi beklagligen gång efter annan hava begått med tankar, ord och gärningar mot ditt gudomliga majestät, och varmed vi framkallat din rättvisa vrede och ditt misshag mot oss. Vi ångra allvarligen och känna en hjärtlig sorg över dessa våra missgärningar· blotta hågkomsten smärtar oss. Förbarma dig, o, förbarma dig över oss, nådige Fader.» Vi

kunna nog förstå att detta kan passa för en världskyrka, men att det skall vara så bedrövligt i »de heligas» församling kunna vi ej fatta.

Så var också förhållandet med avseende på dopfrågan. Man rådfrågade sig här icke med Guds ord, ty hade man gjort detta, så skulle man utan tvivel hava kommit till klarhet om att där icke talas om något barndop, utan man överförde utan vidare världskyrkans bruk att döpa barnen. Enligt vår mening så infördes detta bruk i kyrkan allt eftersom världen vann insteg i densamma. Det blev så bekvämt att redan från födelsen »kristna» människor genom att döpa dem, och då det blev för besvärligt att enligt den första församlingens bruk nedsänka dem i vattnet, så tog man sig för att förenkla akten dit hän att man endast begöt dem med litet vatten på huvudet.

På så sätt begick man inom metodismen det stora misstaget att redan från början liksom inympa världskyrkoförfallet i sin kropp, vilket gjorde, att kyrkan efter hand förlorade sitt ursprungliga liv och andekraft, och när så till sist dörrarna för förfallet öppnades så gick det fort. Vi må dock innerligt tacka Gud för vad han fått uträtta genom denna gren av sin kyrka på jorden, även om den icke i alla avseenden varit danad efter den stora mönsterbilden.

Vad den svenska metodistkyrkan beträffar så har den följt den amerikanska efter i utförsbacken med raska steg. Dock har detta icke skett på en gång utan så småningom. Redan tidigt gjorde sig flera svåra syndafall gällande inom predikantkåren, och

som hade till följd uteslutningar. Och märkvärdigt nog var detta fallet med flera av dess mest begåvade och framgångsrika predikanter. Det tyckes som om den stora framgången och den popularitet, som de vunno bland folket, skulle hava gjort dem mindre vaksamma över sig själva. Dock var det icke dessa syndafall, som satte gränsen för metodismens framgång i vårt land. Det var, som vi längre fram skola visa, förbehållit åt en annan handling från konferensens sida att uppdraga denna gräns, och det var då den stämplade ett Andens verk såsom av ondo, och då den i sin blindhet tillintetgjorde detta verk. Det är att lägga märke till att det var just efter det fariseerna hade stämplat Jesu verk som utfört av Beelsebul, de onde andarnas furste, som han uttalar dessa fruktansvärda ord: »Vilken som säger något mot den Helige Ande, honom skall det icke varda förlåtet, varken i denna världen eller i den tillkommande.» Det ligger något fruktansvärt uti att stämpla Andens verk, såsom ett verk av ondo. Därom bär oss också den svenska metodismens historia vittnesbörd.

Nya besökelsetider tillfördes den svenska metodismen genom ett par Andens män, som, om ock ytterst anspråkslösa i sitt uppträdande, verkade i dess krets till stor välsignelse en tid. Det var past. Vilhelm Andersson och Peter Jeppsson. Dessa män fingo på var sitt område och med den särskilda gåva som Gud givit dem vara till stor välsignelse.

Vilhelm Andersson var en man med stor ödmjukhet och en enfaldig tro på Gud. Han tyckes särskilt vara begåvad med helbrägdagörelsens gåva, ty

en tid bad han med många sjuka, som blevo helade i Herrens namn, detta under det han samtidigt predikade evangelium med stor frimodighet och till själars frälsning. Vi vilja här omnämna några av de fall av helbrägdagörelser som nämnda broder själv omtalar i sin bok: »Några hågkomster ur mitt liv». En syster i Herren, Klara Lundqvist, i Linköping hade insjuknat mycket svårt och hon hade under sjukdomen fått slag, varigenom hela vänstra sidan förlamats. Hon blev behandlad enligt Herrens ord med den påföljd, att hon blev genast frisk, kom i kyrkan söndagen därpå och avlade bekännelse om vad Herren gjort med henne. En fru Södersten från samma stad, som i flera år lidit av svår ryggvärk, förenad med svår förslappning i kroppen, och som sökt tvenne läkare utan att erhålla någon hjälp, blev också behandlad enligt Herrens ord, varigenom hon blev fullkomligt återställd. En broder Bohman från samma stad och som låg hårt insjuknad i lunginflammation blev under söndagens förmiddagsgudstjänst föremål för förbön med det resultat, att han blev så gott som omedelbart frisk, stod upp och kom med på e. m. till mötet i kyrkan. Nämndeman Larssons hustru, Västra Böckersta, blev genom trons bön helad från en svår obotlig sjukdom. Flera sjuka i Kalmar och på andra platser blevo på samma sätt genom smörjelse med olja och trons bön helade från svåra, i flesta fall obotliga sjukdomar. Till sist säger han: »Större ting än dessa skulle jag likväl kunna förtälja. Se här till exempel: En gosse, vars adress jag icke har tillåtelse att uppgiva, emedan hemmet redan varit överhopat av besökare, var född blind.

Tillsammans med en skara vittnen såg jag då Herren öppnade hans ögon.»

Peter Jeppssons andliga kraft yttrade sig något annorlunda. Jag vill här återgiva vad jag för några år sedan skrev i »Julens Härold» angående den väckelse, som blev en frukt av denna mans verksamhet först i Skåne och sedan ännu kraftigare på Gottland: »Inom denna rörelse visade sig samma Andens kraft som under metodismens första tid. Hela församlingen slogs understundom av Guds kraft ned till golvet, syndare ropade under ångest och bävan om sina synders förlåtelse, och andra jublade högt, prisande Gud för undfången nåd och på grund av den salighet, som fyllde dem. Pastor Jeppsson föreföll många underlig, detta emedan han bröt med alla former, och lät Anden vara den ledande och verkande under mötena. Då han kom in på ett möte, föll han helt stilla ned på knä inför Gud i bön. I denna ställning kunde han förbliva understundom en hel halvtimme, under det att församlingen satt tyst väntande på vad som skulle komma. Därpå kunde han plötsligt resa sig upp och, under det han sträckte ut sina båda händer, utropa: 'Nu kommer Anden, nu kommer Anden!' Ett ögonvittne berättar, att när så skedde, såg man sig om i lokalen efter var Anden skulle börja att verka. Stundom började han att verka längst bort i lokalen och stundom längre fram, på så sätt att människor under Andens kraft slogos ned till golvet, syndare började att ropa till Gud om nåd och frälsning och andra att prisa och lova Herren. Sedan kunde detta Andens verk fortsätta utöver hela lokalen, till dess församlingen

i sin helhet låg under Guds kraft. En metodistpredikant, som var med under den tiden, berättade för mig om sitt första besök å Jeppssons möten ungefär följande: 'Jag reste in till Visby, där broder Jeppsson ledde en serie möten, för att göra mig närmare bekant med dem. Möten höllos på såväl förmiddagar som kvällar. Första mötet, jag var med om, var på en förmiddag, och hölls detta i lilla salen. Denna var full av besökande; man sjöng, bad och prisade Gud, och då Andens kraft kom över församlingen började denna vagga fram och tillbaka. Jag fick på grund därav misstro till det hela och lämnade mötet med föresats att resa hem igen. Men väl utkommen mötte jag en broder på gatan, som övertalade mig att ändra beslut, och med honom vände jag tillbaka till mötet. Inkommen igen genomströmmades hela min varelse liksom av en elektrisk ström, och var erfarenheten därav så väldig, att om närstående personer ej gripit tag i mig och hållit mig uppe, hade jag fallit hjälplös till golvet. Därpå uppfylldes hela min varelse av en så överväldigande salighet, att jag knappast visste, om jag var på jorden eller i himmelen. Efter denna erfarenhet var jag som en annan människa. På hemvägen från Visby besökte jag min födelsesocken, där man hade lyst ut ett möte för mig. Då jag väl börjat detta, föll Guds kraft över folket så underbart, att efter en kort stund hela församlingen låg inför Herren, somliga ropande om nåd, andra prisande och lovande Gud.' Därefter fortsatte han till sitt arbetsfält på södra Gottland. 'På lördagskvällen', berättade samma broder, 'hade jag ett möte i ett missionshus. Detta var fullsatt

av folk, och ibland andra var även församlingens kyrkoherde närvarande. Sedan jag fortsatt mötet en stund, föll Guds Ande mäktigt över församlingen. Han började att verka borta i ett hörn av lokalen och gick sedan ut över hela församlingen, så att till sist alla utom kyrkoherden lågo på knä inför Gud. Mötet fortsatte till kl. tre på morgonen, och under hela tiden satt kyrkoherden som fastnaglad vid bänken. Jag försäkrar, att Guds kraft var så mäktig även över honom, att han ej förmådde att resa sig från sin plats eller lämna lokalen. Så fortsatte det möte efter möte.' Många blevo genom denna väckelse omvända till Gud, och andra döpta med den Helige Ande. Ännu kan man träffa många kristna på Gottland, som med glädje och hänförelse tala om denna för dem så lyckliga tid.»

Dock förlorade båda dessa män, åtminstone delvis, denna sin andliga kraft, och senare delen av deras verksamhet utmärkte sig alls icke av den utomordentliga Andens kraft som tidigare visat sig. Jag tror att den största orsaken därtill var att de alltid höllo det som en helig plikt att vara kyrkans lydiga söner. Det s. k. kabinettets handlingar ansågo de för att vara ett nära nog ofelbart uttryck för Guds vilja, och därför kunde det aldrig falla dem in annat än att blint lyda dess utnämningar. Kabinettet var emot de djupare andliga inslagen i verksamheten och för att hämma dessa rycktes de oftast bort från verksamhetsfälten just då genombrottet hade börjat, och så omintetgjordes det hela. Så småningom sinade på detta sätt kraften bort, och de hade föga mer än teorien kvar.

Med avseende på Vilhelm Andersson kom det, så långt jag känner, aldrig till något öppet motståndstagande. Ledningen sörjde mera för att genom »lämpliga utnämningar» leda det hela, som man säger, ut i sanden. Men med avseende på Peter Jeppssons verksamhet så blev denna föremål för öppen diskussion på en konferens. De bröder, som där yttrade sig, talade, så långt jag känner, alla emot rörelsen; alla dess avigsidor drogos fram, utan att dess förtjänster beaktades. Till sist begärde broder Jeppsson ordet, då han bland annat yttrade: »Mina bröder, varen försiktiga med vad I ämnen göra, ty jag kan våga mitt liv på att denna rörelse är av Gud.» Man aktade dock icke på varningsordet. Rörelsen skulle nedslås, och så blev det. Pastor Jeppsson sändes bort till Finland, och män, lämpliga att utföra nedbrytningsarbetet, sändes till Gottland. Man vann sin avsikt, och verket tillintetgjordes. Men därmed hade den svenska metodismen också satt gränsen för sin framgång. Efter omkring 30 års verksamhet sedan den tiden står den med omkring samma medlemskap. Och dock vet jag, att man måst föra en förtvivlad kamp och ibland begagna sig av rena advokatyren för att hålla det uppe, så att man ej måst rapportera minskning. Säkert är ock, att skulle en utrensning av ovärdiga och fallna medlemmar ur församlingarna någorlunda regelbundet hava verkställts, så hade metodistkyrkan i dag stått med ett starkt reducerat medlemsantal. Under denna tid tyckes den knappt haft någon annan uppgift än att kämpa för sin existens. Det är farligt att driva bort

Guds Ande, eller att stämpla hans verk såsom av ondo.

Men det var ej nog därmed. Från den tiden börjar den bland alla äldre svenska metodistpredikanter kända dekadansperioden inom svenska årskonferensen, d. v. s. predikantkåren. Att skildra denna i detalj skall jag ej göra, ty det bleve en allt för mörk tavla. Jag vill endast säga, att en stor del predikanter, isynnerhet bland de mera framstående, under denna tid sjönko ned till ett andligt och sedligt tillstånd, som är nära nog otroligt, och det var väl knappast någon synd som under denna period ej hörde hemma inom metodistkyrkans predikantkår. Det var här icke fråga om ett och annat enstaka syndafall, utan synden satt formligen i högsätet, den rent av privilegierades av de styrande. Man formligen skröt över sin ogudaktighet, under det den verkliga gudsfruktan och den djupare andligheten, sådan den framträdde hos de förut nämnda männen, förlöjligades. Med avseende på utnämningarna så gick det dithän, att predikanter formligen köpte för penningar de bästa platserna. Jag vet då åtminstone ett fall då en predikant mutade en distriktföreståndare med 500 kr. för att få en viss eftersträvansvärd församling, som gav hög avlöning. För några år sedan frågade jag en av de ledande bröderna inom konferensen om orsaken till att metodistkyrkan under de senaste 25 åren icke hade haft någon framgång i vårt land. Han svarade mig då: »Jo broder, det är icke svårt att förstå, då man besinnar huru mycken synd som har tolererats inom vår predikantkår.» Det var visserligen bröder även under denna period, som försökte

att få fram ett bättre tillstånd, men de möttes av ett sådant motstånd från en del mera inflytelserika predikanter, att det visade sig vara omöjligt. En broder, numera tillhörande de ledande inom konferensen berättade för mig, att han försökte i ett par fall komma fram med anklagelse, men han möttes av ett sådant motstånd, att han ej vågade att göra flera försök. Han sade sig därefter se tillståndet så hopplöst, att han skrev till en distriktföreståndare i Amerika och bad honom bereda sig en plats där, »ty», sade han, »jag kunde ej längre tillhöra svenska årskonferensen, och lämna kyrkan ville jag ej.» Vi hava skildrat något av dessa sorgliga förhållanden ej av glädje att få göra det, utan för att visa, andra till varning, huru det går då man stänger dörren för Guds Helige Ande.

Det var under dekadansperiodens senare del, och då det stod som allra sämst inom årskonferensen, som jag gjorde mitt inträde i metodistkyrkan. Jag hade förut några år tillhört Frälsningsarmén och även en tre års tid verkat som officer inom densamma. Allt sedan min omvändelse hade jag känt behovet av att leva ett liv i helgelse och att bliva uppfylld med den Helige Ande. Jag minnes huru jag särskilt vid en tidpunkt som officer i Frälsningsarmén sökte att kämpa mig igenom till denna erfarenhet. Detta med det resultat att jag fick ett underbart möte med Gud. Under tre dagars tid var jag så uppfylld av salighet, att jag tyckte mig knappast vara på jorden, och jag kände mig såsom försatt in i den himmelska världen. Hade jag förstått att gå trons väg, hade jag utan tvivel redan då kommit in

i andelivet, men jag kände icke på den tiden trons hemlighet, och icke hade jag någon som kunde undervisa mig därom. Och därför gick det så att jag snart förlorade den undfångna välsignelsen. Men alltfort låg längtan kvar i min själ att få den förnyad och komma fram till erfarenhet av ett djupare liv i Gud.

Med avseende på Frälsningsarmén så hade jag redan från början haft svårt att förena mig med åtskilligt i deras verksamhetssätt. Jag tyckte mig däri finna så mycket mänskligt men så litet av den verkliga andekraften. Denna känsla ökades ännu mer under min officerstid. Deras många bazarer och oandliga tillställningar samt deras ständiga inträdesavgifter vid evangeliska möten blev för mig en verklig plåga. Detta tillsammans gjorde att jag började tänka på att söka mig ett annat verksamhetsområde. Men vart skulle jag gå? Hade pingströrelsen funnits då, så hade jag utan tvivel dragits dit, men nu fanns den icke, och ändå kände jag behovet efter annat verksamhetsområde. Jag bad Gud om ledning, och jag tror att han hörde min bön, ty just under den tiden föll i mina händer en biografi över John Wesley. Denne helige mans självuppoffrande och gudhängivna liv gjorde ett mäktigt intryck på mig. Strax därefter kom jag också över några av hans predikningar. Däri fann jag framställd den kristendom som min själ längtade efter, ty det var en kristendom med helighet. Någon tid därefter ledde Gud min väg så, att jag på ett rätt egendomligt sätt kom att sammanträffa med den förut omnämnde Vilhelm Andersson. Och så kom jag att så gott som regelbundet en gång

i veckan under omkring ett halvt års tid göra besök i hans hem. Denne man kände helighetens hemlighet, och detta var nog för att samtalen med honom skulle vidröra mina innersta hjärtesträngar. Detta gjorde att jag tänkte mig metodisterna som ett heligt folk, varför jag beslöt mig för att förena mig med dem. Jag blev intagen i metodistkyrkan, och några månader därefter började jag mina studier på dess teologiska skola i Uppsala. Jag har ej ångrat detta steg, och trots det att det slutligen kom till brytning med nämnda kyrka, så har jag aldrig tvivlat på Guds ledning med avseende därpå. Jag har alltid haft den förvissningen, att jag haft en mission att fylla inom detta samfund, och då nu denna min uppgift är fylld, så får jag tacka Gud för att jag fått nåd att fylla den.

Som redan nämnt är, så gjorde jag mitt inträde i metodistkyrkan under den förväntan att där finna ett heligt folk. Var och en kan därför lätt tänka sig min stora missräkning, då mina ögon efter hand öppnades för all den synd, som gjorde sig gällande, och detta allra värst inom själva predikantkåren. Där stod jag mitt i dessa förhållanden med samma längtan i min själ efter helighet och uppfyllelse med den Helige Ande. Under min skoltid förslappades den nog något, åtminstone tidvis, men detta endast för att flamma upp så mycket starkare, då jag åter kom ut på fältet. Och så fördes jag in i en själskamp, som förde mig till själva förtvivlans brant. Jag tyckte mig ej finna något av bibelns kristendom, själv hade jag ej uppnått den, och icke heller fann jag den bland andra som bekände sig tro på Herren,

och till sist fick Satan ett sådant grepp om mig, att jag ej kunde tro på bibelns sanningar. Jag ville tro, och jag försökte att tro, men jag kunde ej. Då jag förut utförligare berättat om denna min själskamp i min bok »Underbara bönhörelser och upplevelser», så skall jag här icke vidare uppehålla mig vid den. Nog av denna strid slutade med, att jag gav upp mig helt för Herren. Jag beslöt mig för att oberoende av alla människor och alla mänskliga teorier tro på bibeln såsom Guds ord och så långt Herren gav mig nåd handla därefter. Ett av de svåraste hindren för mig att taga detta steg var min ställning som metodistpredikant, ty själafienden ansatte mig med, att om jag skulle bliva en verklig kristen så skulle det bliva omöjligt för mig att fortsätta som sådan. Jag fruktade att ingen församling skulle vilja hava en sådan predikant. Jag fick dock senare erfara att största motståndet mötte icke från församlingarna, där fann jag i allmänhet mycken förståelse för förkunnelsen om ett djupare andligt liv, utan från de ledande männen inom konferensen. Till sist blev jag dock villig att offra vad som helst, vore det även min predikantbefattning, om jag endast kunde komma in i ett annat andligt tillstånd och få min djupa längtan efter helgelse och andeuppfyllelse tillfredsställd. Och då jag var villig att göra offret, var ej välsignelsen långt borta. Jag blev frälst ifrån både människor och samfund, jag lärde mig att tro på Gud och att endast se på Jesus, och i honom fann jag, vad jag ej funnit i något annat. Jag fann helgelsens välsignelse och kom in i trons vila. Utan tvivel hade jag varit villig att då lämna kyrkan,

om Gud fordrat det, men han gjorde ej detta. I stället kände jag Guds vilja vara, att jag skulle stanna kvar för att söka få fram ett djupare andligt liv inom densamma. Det har också varit denna förvissning, som hållit mig uppe under alla de år, som jag sedan dess har kämpat inom denna kyrka, och som givit mig kraft även då kampen varit som hetast och motståndet som störst.

III.

Pingstväckelsen bryter igenom.

Det redskap genom vilket Herren först förde pingstväckelsen till Skandinavien var en metodistpredikant, pastor T. B. Barrat i Kristiania. Han var vid tiden för denna väckelses utbrytande i Amerika för att samla penningar för den sociala mission, för vilken han var ledare i sin hemstad. Han hade stora planer för denna sin mission. Det skulle uppföras en stor centralbyggnad som, om jag icke missminner mig, skulle bära det imponerande namnet Håkonsborgen, och det var för denna byggnad som ovannämnda insamling gjordes. Emellertid så misslyckades insamlingen, och Barrat kom i stor misströstan om huruvida planen var av Gud. Utan tvivel hade Herren en annan avsikt med denna hans resa, ty under vistelsen i Amerika kom han i beröring med den nyss utbrutna väckelsen, blev döpt i den Helige Ande, fick tala med nya tungor och kom tillbaka till Norge som en annan människa. Efter sin hemkomst till Kristiania blev det icke mycket gjort för den sociala missionen, utan i stället började han att predika det härliga pingstens evangelium, som hade till följd att

en kraftig andlig rörelse uppstod bland folket. Många blevo döpta i den Helige Ande och började tala med nya tungor alldeles som det skedde på den första pingstdagen. Tidningarna började att skriva därom, icke allenast de norska utan även de svenska, vilket hade till följd, att många predikanter även här från Sverige, och bland dessa flera av de mera framstående metodistpredikanterna, reste över till Kristiania för att studera den utbrutna väckelsen. Och så långt jag känner, hade dessa efter sin hemkomst ingenting annat än gott att säga om rörelsen.

Efter någon tid kom nämnde Barrat till Stockholm och höll möten i en av metodistkyrkorna därstädes. Även där började Anden genom hans förkunnelse verka alldeles som på den första pingstdagen. Alla Stockholms metodistpredikanter voro närvarande och deltogo i dessa möten, och till en början tycktes de också alla vara belåtna med mötena och ansågo rörelsen vara ett Andens verk av Gud. Det gick bra ända till dess Dagens Nyheter började att skriva om mötena och förlöjliga hela rörelsen, men då blev det annat av. Då stängdes kyrkan för Barratt och ehuru själv metodist fick han ej vidare uppträda inom metodistkyrkorna i Stockholm utan fick söka sig lokaler för sin verksamhet på annat håll. En av de ledande männen inom svenska årskonferensen lär hava yttrat med avseende på rörelsen i Stockholm: »Nog därför att vi äro övertygade om att rörelsen är av Gud, men kyrkan skulle förlora sitt anseende om den öppnade för densamma.» Vilket anseende? Jo, anseendet av världen. Alltså var det icke Guds ord som avgjorde deras ståndpunktstagande, icke hel-

ler deras inre övertygelse, utan världen med Dagens Nyheter i förgrunden. Man tycktes hava glömt bort apostelns ord: »Världens vänskap är Guds ovänskap». Efter hand stängdes så gott som alla metodistkyrkor i såväl Sverige som Norge för Barratt och vid den följande konferensen tvangs han att lämna Norges årskonferens, som han tillhört ända sedan sin ungdom, inom vilken han varit till stor välsignelse, och där han beklätt flera förtroendeplatser. Det hade funnits rum för honom där under det han hade varit ledare för den sociala missionen, och under det han hade rest omkring i Amerika för att samla penningar, men så snart han började att förkunna det fulla pingstens evangelium, då var där ej plats för honom längre. Man trodde sig nog genom Barratts avskedande på en gång hava avfärdat pingströrelsen, men det gick icke så lätt, som man trodde.

Undertecknad var vid den tiden, då rörelsen bröt ut, stationerad som metodistpredikant på Gottland. På våren 1907 kom en metodistpredikant från Kristiania över dit och började predika det fulla pingstevangeliet i Visby. Metodistkyrkan var stängd för honom, men man öppnade baptistkapellet i stället, och även fick han hålla några möten i därvarande missionshus. Herren började verka här som annorstädes alldeles som på första pingstdagen, varför mötena väckte ett oerhört uppseende. Man började att skriva om dem i tidningarna, och så mycket folk samlades att det utanför kapellet stod kö, som ej kunde komma in. Jag tänkte: »Dessa möten måste jag besöka, och vid första lägliga tillfälle reste jag in till Visby för att övervara några av mötena. Det

hölls två möten om dagen, ett på f. m. och ett på kvällen. Jag kom in till staden på morgonen, och efter ett kort besök hos därvarande metodistpastor gick jag till kapellet för att övervara förmiddagsmötet. Jag minnes hurusom pastorn, innan vi skildes, sade till mig: »Nu går du väl och blir tungotalare, du också.» Distriktsföreståndaren, som också var närvarande tillade då: »Ja, om Nilsson, som är så lugn av sig, blir tungotalare, då måste jag tro, att det är något riktigt gudomligt.» Huruvida detta, då jag verkligen blev tungotalare, överbevisade honom därom, vet jag icke. Jag gick emellertid till mötet, och med detsamma jag trädde in i lokalen, så kände jag, att där var Guds Ande. Jag sade till mig själv: Å, här är den atmosfär, som jag så länge längtat efter. Jag var då icke ännu döpt i den Helige Ande, men jag hade detta oaktat kommit in i helgelselivet och därigenom blivit så pass andlig, att jag genast kände Andens närvaro. Det är ju förvånansvärt, att det finnes kristna, som varit troende i många år, och dock icke äro så pass andliga, att de känna Andens närvaro. Jag var med under flera möten och trivdes gott där. Några hade kommit igenom till ett dop i den Helige Ande och talade med tungor. Det var första gången jag hörde någon tala med tungor, och det tyckte jag var härligt, ty det var ju alldeles som det stod i bibeln. Jag fick ett intryck av att detta var verklig, biblisk kristendom, som jag längtat så mycket efter att få se och erfara. Innan jag lämnade Visby, hade jag fått löfte av ovannämnda broder om ett besök i min

församling och kyrka i Klintehamn, och jag motsåg detta besök med stora förväntningar.

Så kom tiden för våra möten. Gud bekände sig till oss från början; mycket folk samlades och Guds kraft vilade över mötena. Efter några möten föll Guds Ande en kväll över folket, då flera blevo andedöpta och började tala med tungor. Själv kom jag vid detta tillfälle så under Guds kraft, att jag segnade ned på golvet och låg där under en och en halv timme Somliga sade sig hava sett eldstrålar genomkorsa lokalen och många stodo frågande: »Vad är detta?» Ett par dagar därefter mötte Gud mig ånyo och döpte mig i sin Helige Ande. Jag fick senare gåvan att tala med tungor och även att uttyda det med tungor talade.

Som exempel på skillnaden i resultatet av verksamheten, då man öppnar för Guds Ande eller då man utestänger honom, kan följande anföras: Den församling som jag vid denna tid betjänade, och där Anden fick verka fritt, hade under mina fem år där en medlemstillökning av omkring 30 %, under det att Visby församling, som stängde för Anden, sedan dess haft en lika stor förminskning, om icke ännu större. Baptistsamfundet, som intill denna tid haft jämförelsevis liten framgång på Gottland, har efter det de öppnade för detta Andens verk haft en nästan enastående framgång, så att jag tror, att de på de senaste tio åren nära nog fördubblat sitt medlemsantal och äro nu de talrikast representerade av de frikyrkliga samfunden där, under det metodistkyrkan, som efter hand helt tillstängde för Andens verk, har haft en lika i ögonen fallande tillbakagång.

Nästan samtidigt med mig var det tvenne andra predikanter inom metodistkyrkan som blevo döpta i den Helige Ande, och så hade man pingströrelsen åter inom själva årskonferensen. Nu började Herren gå en annan väg. Då han icke fick komma fram genom användandet av det stora ljuset, mannen som var så allmänt känd, man kan säga populär, inom den skandinaviska metodismen, så tände han några små ljus här och där, d. v. s. han tog ut yngre, obetydliga personer, som de ledande männen icke fäste något vidare avseende vid, för sin tjänst och igenom dessa började han ett mera i det tysta vägrödjande arbete för den fulla sanningens framförande och för Andens verk. De närmast följande åren blev huvudsakligen ett sådant arbete genom mycken bön. För min egen del lade Herren under denna tid mången gång en sådan nöd för kyrkan och predikantkåren på mitt hjärta, att jag fick ligga timtal på mitt ansikte inför Herren och under tårar och rop åkalla honom om nåd och förbarmande. Denna nöd var vid tillfällen så överväldigande, att min hustru den första tiden vi voro gifta, och innan hon blev van därvid, blev alldeles förskräckt, emedan hon fruktade, att den alldeles skulle bryta ned mig. Endast Gud, min hustru och jag själv vet vilken nöd jag har haft, huru många böner, som uppsänts, och huru många tårar som fällts, för metodistkyrkans återupprättande. Gud bar mig ständigt detta vittnesbörd: »Jag skall ännu en gång välsigna detta mitt folk, och jag skall göra detta för deras fäders skull, som vandrade i trohet inför mitt ansikte.» Liksom Gud välsignade Israels folk för deras fader Abrahams

skull, så lovade Herren här sin välsignelse för deras fäders skull. Detta löfte gav mig styrka och uthållighet i bönen ännu under tider, då icke ett tecken till bönhörelse visade sig. Under denna tid fick jag icke se synnerligt stora resultat inom de tvenne församlingar jag vårdade, dock tror jag att mitt arbete verkade mera utåt bland folket såsom vägrödjande för de fria pingstförsamlingar, som nu finnes på dessa platser. Ävenså hade jag tillfällen för djupare studium av Guds ord, vilket gav anledning till utgivande av flera av mina böcker, på samma gång som jag reste ut på olika platser med förkunnelsen om det fulla budskapet om Kristus såsom syndares frälsare, kroppens läkare och den som döper i Helig Ande. Jag förstår, att Herrens ledning med mina bröder, delaktiga av samma Ande, gick något så när i samma riktning, och på så sätt röjdes vägen för den frambrytande väckelsen även inom metodistkyrkan.

Så gick en tid av flera år under bön, kamp, tårar och bidan inför Herren, utan att någon vidare ljusning inom kyrkan visade sig. Dock är jag övertygad om att saltet verkade välgörande inåt, särskilt inom predikantkåren, ty det måste erkännas, att det andliga tillståndet inom denna har med vissa undantag varit betydligt bättre den senare tiden än vad det var under den förut nämnda dekadansperioden.

År 1917 betraktar jag som en viss vändpunkt i metodistkyrkans verksamhet. Det var då som besökelsetiden kom på nytt. Jag blev i början av detta år inbjuden att deltaga i en s. k. pingstkonferens i Örebro anordnad av fru Maria Lindgren därstädes.

Ingen annan lokal hade kunnat erhållas för denna konferens utan metodistkyrkan, där K. G. Ljung var pastor. Fru L. hade vänt sig till honom med begäran om att få hyra kyrkan för ändamålet. »Vi brukade», berättade pastor Ljung efteråt, »den tiden hyra ut kyrkan till nästan vad som helst, och jag tänkte: 'Varför skulle vi då icke också kunna hyra ut den till en pingstkonferens'. Fru L. bjöd bra hyra, ekonomien stod mycket dålig, och jag tyckte det kunde vara bra, att få en förstärkning i kassan, varför jag lovade henne kyrkan för mötet. 'Men', sade fru L., 'pastorn får vara beredd på att det kan bliva ett och annat högt hallelujarop.' 'Ja', svarade jag, 'kyrkan är starkt byggd, så låt dem ropa halleluja så mycket de vilja, ty murarna de stå nog.'» Så kom mötet till stånd i metodistkyrkan, och Gud var med och välsignade oss underbart.

Under detta möte kom pastor Ljung igenom till erfarenhet av ett dop i den Helige Ande, åtminstone var det begynnelsen till det. Han hade en väldig kamp, men det gick till seger. Jag minnes huru han en av mötesdagarna, då vi på aftonen voro ute och promenerade tillsammans, sade till mig: »Jag vet ej, huru det är, men jag känner mig alldeles som vore jag nyfrälst.» Varpå han tillade: »Det är ju besynnerligt med dessa möten, ty man blir aldrig trött. Huru annorlunda mot våra predikantmöten och konferenser, då man blir så dödstrött av att sitta inne några timmar, men här hålla vi på hela dagarna, och ändå känner man ingen trötthet.» På måndagskvällen var han färdig med sin bekännelse, då han yttrade ungefär följande: »Jag måste erkänna,

att jag gick till dessa möten mycket undrande vad slags folk det egentligen var. Men jag var besluten att studera dem och att bilda mig ett omdöme om dem. Jag har gjort det. Jag har blivit övertygad om att Gud är med detta folk, mitt beslut är från och med denna konferens fattat, och jag är ett med dem.

Denna bekännelse väckte en oerhörd uppståndelse inom metodistförsamlingen och bland pastor Ljungs övriga åhörare, och man gjorde honom föreställningar från olika håll. Men han stod fast. Slutligen kallade man dit distriktföreståndaren, och det blev förhör samt ytterligare föreställningar i syfte att få honom att ändra ståndpunkt. Distriktföreståndaren rådde honom att ej taga saken så allvarligt, samt ansåg att han för att skingra det allvarliga i saken borde hava lämplig förströelse, och såsom sådan föreslog han läsningen av Jack Londons roman »Avgrundens folk». Vid ovannämnda sammanträde lär det hava gått så hett till att, då pastor Ljung ej kunde förmås att ändra ståndpunkt, en av församlingens ledande män t. o. m. velat gå handgripligt till väga mot honom. Men under allt detta höll Herren sin skyddande hand över denna sin tjänare och tillät icke honom att falla i någon av de snaror man lade ut för honom, utan i stället tilltog han i allt större kraft och frimodighet. Nästföljande konferens förflyttades pastor L. från Örebro till Salemsförsamlingen i Norrköping, där han allt sedan verkat till stor välsignelse. Det har icke saknats strider för honom där heller, men Gud har dock varit med och välsignat hans arbete underbart till många själars

frälsning och till ett fördjupande av det andliga livet bland de troende.

Pingstkonferensen i Örebro gav upphovet till tanke på att anordna liknande möten inom metodistkyrkan. Vårt första pingstmöte hölls i Nässjö, den församling som jag då betjänade. Flera predikande bröder voro inbjudna till detta möte, men det lades hinder i deras väg att komma. De medverkande i detta möte blev därför endast fru Maria Lindgren och pastor Ljung. Detta blev ett underbart härligt möte. Vi hade kyrkan överfull med folk, och Gud bekände sig till oss. Satan hade ända in i det sista försökt att hindra pastor Ljung att resa, genom att binda honom i sjukdom. Men han reste i tro på Gud. Han behövde ej heller komma på skam, ty då han kom fram till mötet, var han mycket bättre, och efter första predikan var han fullt återställd. Detta möte var för honom av betydelse även i det avseendet att deltagandet däri förde honom ett steg längre fram på den nyss anträdda vägen i pingstvännernas led. Pastor L. kände detta själv och gav uttryck därför i sitt vittnesbörd. »Jag tror», sade han, »att det är därför som djävulen gjort allt för att hindra mig att komma hit.» En annan tilldragelse i detta möte, som också blev avgörande för pastor Ljungs framtida verksamhet måste jag i detta sammanhang omtala. På måndagens förmiddag hade vi ett särskilt möte för sjuka, då vi bådo med en hel del sådana som sökte helbrägdagörelse. På detta möte var också en syster från min församling närvarande, som i ett par års tid lidit mycket av värk i armarna, vilket gjort, att hon ej kunnat lyfta armarna eller kläda

sig själv. Under det att fru Lindgren och jag behandlade de sjuka, satt pastor Ljung i ett hörn av salen försänkt i bön och strax bredvid honom låg den nämnda systern. Efter en stund vände hon sig till honom med uppmaning att han måtte behandla henne enligt Guds ord. L. hade aldrig förr behandlat någon sjuk på detta sätt, varför han sade: »Vänta till fru Lindgren kommer så behandlar hon Er.» »Nej», svarade hon, »Gud har sagt till mig, att Ni skall göra det.» Hade Gud sagt det, då gällde det ju att lyda, varför pastor L. lade sin händer på hennes huvud, och bad att Herren måtte hela henne. Strax reste sig nämnda syster, sträckte upp sina båda armar och började prisa Herren, därför att han gjort henne helbrägda, och från den stunden var hon fullt återställd. Denna handling öppnade också vägen för honom till fortsatt verksamhet på detta område. Han har sedan bedit med många sjuka och detta med de mest underbara resultat.

Vid denna tidpunkt hade Herren lett ett par andra inflytelserika bröder inom metodistkyrkan över i pingstvännernas led, nämligen grosshandlare Ernst Wahl i Stockholm och direktör Adolf Fogelqvist i Norrköping. Dessa bröder blevo mycket intresserade av våra pingstmöten, varför de beslöto att pekuniärt understödja dessa. Detta gjorde att flera sådana kunde anordnas, vartill metodistpredikanter från olika delar av landet inbjödos. Tanken var att på detta sätt väcka intresse för ett djupare andligt liv bland predikanterna.

Det första möte av detta slag hölls i Salemsförsamlingen i Norrköping. Detta var ett underbart

möte, och trots det, att ett rätt starkt motstånd till en början gjorde sig gällande från några av predikanterna, så tog Guds Ande så helt övertaget och ledningen av mötet att motståndet fullständigt bröts, och de allra flesta rycktes med i lovprisningen av Guds oändliga nåd och kärlek. På måndagens förmiddag hade vi ett möte som räckte i flera timmar. Gång efter annan hade vi altarrunden omringad av sådana som sökte frälsning, helbrägdagörelse och uppfyllelse med den Helige Ande. Ibland dem som blevo frälsta minnes jag särskilt en gammal kvinna, som, ehuru nära sjuttio år, aldrig förr varit på ett frikyrkligt möte. Nu hade hon av nyfikenhet kommit med, och under mötet greps hon av Guds Ande, och så kom hon bland de sökande fram till altarrunden för att söka frälsning. Ibland de sjuka, som vid detta möte blevo helbrägdagjorda, var även broder Wahls fru. Det var en underbar stund, då Guds kärlek smälte ned oss i stoftet inför den levande Guden.

Avslutningsmötet var dock det mest underbara av alla mötena. Lokalen var fullpackad av folk, och Guds Ande vilade så mäktigt över hela församlingen att alla rycktes med i att lova och prisa Herren. Jag har sällan hört en så väldig sång som i detta möte. Då vi till sist förenade oss i bön, böjde sig formligen hela den församlade skaran inför Herren. Det var flera oomvända med, som utan att någon talade vid dem böjde sina knän inför Herren i bänken, där de sutto. Men trots allt detta var där en som ej rycktes med, utan som tycktes vara miss-

belåten med det hela, och det var distriktföreståndaren.

Nästa möte av detta slag hölls i Trefaldighetskyrkan i Stockholm. Detta kom icke att stå det förra efter. Som pastor Barratt från Kristiania var i Stockholm vid detta tillfälle så deltog även han i somliga av mötena. Vid flera tillfällen hade vi så mycket folk, att samtidigt som mötet pågick i stora kyrkan måste möte hållas i mindre salen inunder för dem, som ej kunde komma in i kyrkan. En av de mest underbara stunder under detta möte var den, som vi predikanter hade på hushållsskolan Margareta, då vi alla smälte ned under Andens kraft, och då de flesta gräto som barn inför Herrens ansikte. Det var rörande att se många av dem krypa tillsammans i en ring på golvet, där de bådo pastor Barratt lägga sina händer på dem, att de måtte få ett dop i den Helige Ande. Men huru smärtar det icke mitt hjärta att tänka på att somliga av dem, som då så ödmjukt sökte Andens dop, i dag stå som öppna motståndare mot detta Andens verk. Det kostar något att följa Jesus helt, och det är icke alla, som ens under sökandet hava övervägt kostnaden.

En annan sak som bidrog till att höja detta möte och kom våra hjärtan att ännu mera fröjdas i levande Gud, var det besök vi under senare delen av mötet fick av dåvarande distriktföreståndaren för norra distriktet, pastor Th. Arvidsson, med den glädjande underrättelsen, att han dagarna förut haft ett särskilt möte med Gud, och att Jesus då döpt honom med sin Helige Ande, ett dop som sedermera bekräftades därigenom att han fick tala med tungor

och prisa Gud. Pastor Arvidsson hade kort förut varit med på vårt möte i Norrköping, då frågande och sökande. Nu kom han till vårt möte jublande i Herren över ett dop i den Helige Ande. Detta var ju segertecken framför alla andra, då Herren t. o. m. hade fått döpa en distriktföreståndare i den Helige Ande. Men så blev han icke heller länge distriktföreståndare därefter.

Detta pingstmöte avslöts med en offentlig diskussion över ämnet: »Vår tids största andliga behov». Till detta möte hade inbjudits ledande personer från de olika frikyrkliga samfunden i vårt land. Undertecknad, som inledde diskussionen, sökte i inledningsföredraget visa, hurusom vår tids största andliga behov var en utgjutelse av Guds Ande, som förde oss tillbaka till den ursprungliga, eller den bibliska kristendomen. Därefter vidtog diskussionen, som räckte till fram mot midnatt. Flera kraftiga motinlägg gavs. Dock blev det hela en glänsande seger för pingstväckelsen. Därtill bidrog mycket pastor Barratts kraftiga och sakrika inlägg. Det berättas, att en av de starkaste motståndarne till Andens verk före mötets början skulle hava yttrat: »Den nöten skola vi snart knäcka.» Men den nöten blev honom hårdare än han trodde. Den som blev knäckt, var han själv, och detta i mer än ett hänseende. »Det är svårt att spjärna emot udden.»

Dessa våra första pingstmöten följdes av en hel del liknande möten på flera platser, såsom Halmstad, Vetlanda, Hälsingborg, Östersund, Visby, Motala och Köping m. fl. platser, och överallt bekände sig Gud till oss underbart. I Visby, dit undertecknad hade

blivit flyttad, hade vi underbart härliga möten. Under de fyra dagar som mötena pågingo hade vi kyrkan full av folk så gott som hela dagen från kl. 10 f. m. till framåt midnatt. Folk samlades från alla delar av Gottland och ur alla religiösa samfund. Själar blevo frälsta, Guds barn döpta i den Helige Ande och sjuka helade i Jesu namn. Några de mest underbara svar på bön fingo vi under dessa möten, men eftersom jag berättat om några av dessa fall i min bok »Herrens dråpliga gärningar», så går jag dem här förbi. Ett av våra möten i Vetlanda var mycket underbart, ett det mest underbara möte jag varit med om, då Anden föll över hela församlingen, så att skaror rusade fram kastade sig ned inför Herren och ropade om nåd och förbarmande. Flera blevo döpta i den Helige Ande och sjuka helades i Jesu namn. Ännu jublar mitt hjärta i tacksamhet till Herren för alla de härliga stunder, som jag fick uppleva under dessa våra pingstmöten. Hade kyrkans ledande män förstått betydelsen av dessa möten, så att de hade understött dem, i stället för att på allt sätt misstänkliggöra och motarbeta dem, så skulle metodistkyrkans verksamhet utan tvivel i dag varit betydligt annorlunda än vad den nu är.

Vår första pingstevangelistkurs inom metodistkyrkan hölls i Trefaldighetskyrkan i Stockholm. Denna kurs var underbart härlig. Deltagarna voro, vill jag minnas, ett trettiotal, och voro dessa från olika frikyrkliga läger. Särskilt minnes jag ett tillfälle då Guds kraft var underbart verksam ibland oss. Under det vi lågo i bön talade Guds Ande till broder Fogelqvist: »Herrens kraft är här för att göra de sjuka

helbrägda», och omedelbart sprang en köpman W. upp och ropar ut: »Nu blev jag helbrägda. Jag kände Guds kraft gå igenom hela min kropp, och nu är jag fullkomligt frisk.» Vi skulle hava möte för sjuka på e. m., och han hade tänkt att låta sig behandlas då, men nu mötte Gud honom redan på f. m. och helade honom utan någon behandling. Underbart var också själva avslutningsmötet. Kyrkan var full av folk och en mäktig Andekraft vilade över mötet. Det gavs en stund för fria vittnesbörd och hänförelsen för att prisa Herren var så stor, att man stod i kö för att i tur och ordning få tillfälle därtill. Och i eftermötet hade vi altarrunden omringad gång efter annan av sökande och längtande själar. Det var då besökelsetider för denna församling. O, att den också hade aktat på den tiden, då den var sökt av Herren.

De tre följande evangelistkurserna hava hållits i Salemsförsamlingen i Norrköping. De hava alla varit rika på välsignelser, och Guds kraft har vilat mäktigt över dem. Från dessa kurser hava flera Herrens vittnen gått ut i hans vingård, och verka där till stor välsignelse. Dock har från ledande håll visats mycket litet intresse för deras verksamhet, varför flera av dem hava övergått till den fria pingstverksamheten. Det har icke bland de ledande inom kyrkan funnits så mycket vaket livsintresse, att man kunnat uppskatta deras verksamhet. En och annan har dock omhändertagits av de ledande, och dessa hava gjorts till »riktiga metodister», men därmed har också deras kraft och framgång i verksamheten varit förbi.

Inom flera av metodistförsamlingarna såg det en

tid ut som om pingstväckelsen skulle bryta helt igenom. Så var fallet i första hand med Salemsförsamlingen i Norrköping. Vid pastor Ljungs ditflyttande fanns där i staden till följd av fru Anna Lewinis verksamhet en bönering, som varje lördagsafton samlades till bön i en för ändamålet förhyrd lokal. I denna bönering fanns också några av Salemsförsamlingens medlemmar, som togo verksam del. Pastor Ljung, som nyss kommit igenom till ett dop i den Helige Ande, uppsökte dessa möten och kände sig snart ett i anden med dessa vänner. Efter några besök inbjöd han dem att hålla sina möten i Salemskapellet, vilket de antogo, och på så sätt överflyttades böneringen med sina möten dit. I dessa vänner hade pastor Ljung ett verksamt stöd i sina strävanden att föra församlingen in i ett djupare andligt liv. Efter någon tid kom fru Lewini honom till hjälp i arbetet, och så utbröt en underbart härlig väckelse, så att man på ett års tid bad med ett tusental själar, som sökte frälsning. Ett stort antal av dessa nyfrälsta förenade sig med församlingen, varigenom denna fick en hastig tillväxt och på ett par års tid fördubblade sitt medlemsantal. Dock är jag övertygad om, att därest denna församling varit en fristående pingstförsamling, skulle den i dag varit dubbelt så stor och stark som den nu är. Ty huru det än är i en metodistförsamling, så lämpar sig deras hierarkiska styrelsesätt icke för vår demokratiska tid. Dock, de som ej förenade sig med församlingen som medlemmar blevo dess vänner och taga fortfarande kraftig del i verksamheten. Så har Guds verk gått underbart framåt i denna församling, och för när-

varande kan man anse den för en verklig pingstförsamling, frånsett att den ännu tillhör metodistkyrkan med sitt egendomliga styrelsesätt.

En annan metodistförsamling där det en tid såg ganska lovande ut för Andens verk var Östersunds församling. Där verkade Herren underbart en tid genom isynnerhet br. Adolf Rosenqvist, en av kyrkans andedöpta predikanter. Efter vad som berättats mig föll Andens kraft där vid tillfällen underbart över mötena; själar blevo frälsta, troende döpta i den Helige Ande, sjuka blevo helbrägda, och man talade med tungor och prisade Gud. Broder R. berättade för mig om ett tillfälle då Anden föll över ett möte, och en troende fröken, som länge varit lam sprang upp såsom träffad av blixten och vart helad, varefter hon började springa runt om i lokalen, prisande Gud för vad som skett.

Även i Hälsingborgs församling verkade Herren underbart en tid. En besökande broder berättade för mig om sitt besök på ett av dess möten, som leddes av bankdirektör Hedberg följande: »Då jag kom till kyrkan var denna med den mindre salen så fullpackad av folk, att det var nästan omöjligt att komma in. Efter hand trängde jag mig dock igenom och kom fram till altarrunden, där jag fick en ståplats under mötet. Hela mötet präglades av den största hänförelse, och då eftermötet började, steg det till sin höjdpunkt. Tungotal och lovprisning till Herren hördes från varje del av kyrkan.» Under den tid, då broder G. Dahl var pastor där, ägde också underbara helbrägdagörelser rum. Han hade offentliga helbrägdagörelsemöten, då man behandlade

de sjuka enligt Herrens ord, och då Herren särskilt uppenbarade sin kraft till de sjukas helande.

Min bror, Edvin Nilsson, verkade en tid i Mönsterås församling, där en stor väckelse utbröt, och många själar blevo frälsta. Andens kraft uppenbarade sig mäktigt, och alla utsikter funnos för att Herren där skulle få föra sitt verk framåt.

I Visby församling var det, vid min ditkomst mycket dött i andligt avseende, i visst hänseende det mest förlamade tillstånd, som jag funnit i någon församling. Det blir så, då man utestänger Anden. Men även där började Anden att röra vid de torra benen, och åtskilliga blevo döpta i den Helige Ande. Jag minnes särskilt huru Guds Ande föll över tvenne unga systrar. De lågo under mötet på sina knän och höllo om varandra, fröjdande sig och prisande Herren för hans överväldigande nåd. Då vi hade avslutat mötet och de kommo ut ur kyrkan, blevo de stående stödjande sig mot muren, där de fortfarande höllo om varandra prisande Jesus. De voro så fyllda av Anden, att de ej kunde stå för sig själva. Hade man ej vetat, att det var Anden, skulle man aldrig kunnat tro annat än de voro druckna. Det var ju så man sade om de etthundratjugo på första pingstdagen: »De äro fulla av sött vin.» Slutligen måste en annan syster taga dem en under vardera armen och så följa hem först den ena och så den andra. Flera sjuka blevo underbart helade genom Guds kraft och åtskilliga själar blevo frälsta. Om Herren på detta sätt fått verka i fortsättningen, hade stora förutsättningar funnits för ett andligt genombrott i församlingen. Även inom flera andra för-

samlingar på Gottland verkade Herren under denna tid, och resultatet visade sig däri, att den stora utvandringen från metodistkyrkan till andra samfund som pågått några år helt och hållet avstannade. Det är så, att då Anden blir verksam i församlingarna, trivas medlemmarna där, men då det blir tort, kallt och fattigt, då är det ej underligt, att de söka sig över till andra samfund, där de få mera för sitt andliga liv.

I flera andra församlingar, såsom Vetlanda församling, Markusförsamlingen i Stockholm hade Herren också börjat ett synnerligt gott verk, och förhoppningar förefunnes, att Anden skulle få bryta sig helt igenom.

Flera av kyrkans predikanter bekände sig hava under denna tid kommit igenom till en djupare andlig erfarenhet och somliga till ett dop i den Helige Ande. Vi minnes särskilt huru vid ett större möte flera av kyrkans predikanter trängde sig fram till altarrunden, där de gräto, bekände synder och brister, lovade bättring och invigde sina liv på nytt åt Herren. Det måste för övrigt erkännas att pingstväckelsen under denna tid i viss mån satte sin prägel på så gott som hela predikantkåren. Det förut alltid flödande skämtet tystnade betydligt, och i stället för de lustiga historierna med de skallande skrattsalvorna blev det mången gång sång och andliga samtal. Dock fanns det ju även dem, som mera gjorde spe av det hela. Man talade skämtsamt om att den eller den hade fått en Norrköpingsvälsignelse. Även tycktes pingstväckelsen en tid hava satt sin prägel på själva konferenserna. Man anordnade särskilda helgelsemöten

på eftermiddagarna, då predikanter med djupare andliga erfarenheter sattes som ledare. Och det var icke ovanligt, att man under själva konferensförhandlingarna sjöng en och annan pingstkör.

När man så tar en överblick över det hela, måste det erkännas, att det en tid såg ganska lovande ut för ett helt genombrott för pingströrelsen inom svenska metodistkyrkan. Och det var väl ej underligt, om jag efter att hava stått med i denna rörelse ända från dess början, som kämpat och bedit så mycket för dess seger inom kyrkan, av hela mitt hjärta fröjdade mig över de segrar som vunnits. Och när jag nu tänker tillbaka på dessa underbara besökelsetider, men på samma gång varsebliver huru som kyrkan nu obevekligt stänger till sina dörrar för detta Andens verk, så kan jag icke annat än utropa: »O, att du hade aktat på den tid i vilken du sökt vart.»

IV.

Motståndet segrar.

Vi hava i det föregående kapitlet visat, huru pingstväckelsen steg för steg arbetat sig fram inom metodistkyrkan och hurusom det såg verkligt lovande ut för ett andligt genombrott inom densamma. Men det blev en sorglig vändning, som skulle visa oss omöjligheten av att förena denna väckelse med de nuvarande samfunden; detta icke ens med metodistkyrkan, huru nära den till sitt ursprung stått denna rörelse. Huru riktigt har icke Jesus talat då han sagt, att nytt vin måste slås i nya läglar, i annat fall sprängas läglarna sönder, och vinet spilles ut.

Metodistkyrkans olycksdag var, enligt min mening, den, då pastor Arvidsson skildes från sin befattning som distriktföreståndare för norra distriktet och därmed också från sin plats i kabinettet, och i hans ställe insattes en pingstväckelsens allra starkaste motståndare, som tillsammans med en av de förutvarande distriktföreståndarne med samma uppfattning och läggning kom att utgöra ett block med mål att helt utrota allt vad pingstkraft heter ur metodistkyrkan. Med sin järnvilja och sin hänsynslöshet blevo dessa

tvenne män de som styrde hela årskonferensen, och som allt fortfarande gör detsamma. Planen enligt vilken utrotningsarbetet skulle verkställas uppgjordes fint, men utförandet av densamma gick icke alldeles efter beräkning. Vid denna tid ansågs nog jag för att vara den farligaste inom årskonferensen, den för vars »omvändelse» intet hopp var. Med avseende på ett par bröder hade man lyckats utmärkt i sitt omvändelseverk, och man hoppades nog ännu om framgång även med pastor Ljung. Planen var att isolera mig så långt bort som möjligt, avskära all förbindelse oss emellan och att helt tillintetgöra mitt inflytande i de församlingar, där Herren hade börjat sitt verk. Så hoppades man att genom lämplig behandling få pastor Ljung över på sin sida, och så skulle snart målet vara vunnit.

Det var tre veckor före konferensen 1920, vi voro några samlade till bön i baptistkapellet i Visby. Som vi lågo försänkta i bön kände jag, hurusom någon bakifrån lade sin hand på min högra skuldra. Jag vände mig hastigt om för att se vem det var, men där fanns ingen bakom mig, ty jag låg med ansiktet vänt mot de församlade, och i min närhet var ingen. Jag förstod då att det var något från andens värld, varför jag förblev stilla. Då kände jag, hurusom ett andeväsen kom fram vid min högra sida och talade till mig följande: »Du skall vaka och bedja mycket, ty det förestår dig en mycket svår prövning.» Jag frågade: »Varifrån kommer den? Kommer den inom min familj i form av någon sjukdom eller annat?» »Nej», svarades det mig, »den kommer från annat håll. Men kom ihåg att du är vakande

och bedjande, ty den kommer att för dig bliva mycket svår.» Jag undrade vad detta kunde innebära, men bekymrade mig dock ingenting däröver. Dock skulle jag snart få erfara, att rösten ingalunda talat oriktigt.

Efter tvenne jämförelsevis goda verksamhetsår i Visby reste jag till konferensen i Gävle. Jag hade under dessa år sett Guds kraft uppenbarad, själar hade blivit frälsta, och jag hade tagit in i församlingen dubbelt så många medlemmar som min företrädare, den ovannämnda distriktföreståndaren, tagit in under hela sin femårsperiod. Framtiden med avseende på verksamheten för så väl församlingen i Visby som på Gottland för övrigt såg synnerligt lovande ut, och varken min församling eller min distriktföreståndare hade sagt ett ord om flyttning, varför jag naturligtvis ej hade den avlägsnaste tanke på någon sådan. Men annat skulle det bliva. Under konferensen förvånades jag över den uppmärksamhet, som ägnades pastor Ljung, särskilt från ledande håll. Han valdes in i kommittéer och anmodades väcka förslag i än det ena och än det andra. Jag förstod, att man höll på att lägga ut en snara för honom, och jag bad Herren hålla sin skyddande hand över honom. Ty ofta är smickrets snara värre än förföljelsen.

Så kom stunden för konferensens avslutande och därmed utnämningslistans uppläsande, och vad fann jag då? Jo, att jag, utan att ett ord hade meddelats mig därom, blivit förflyttad från Visby församling till en landsplats på norra Gottland. Det var de förut nämnda distriktföreståndarna, som stunden före ut-

nämningslistans uppläsande kommit fram med det förslaget och fått det genomtrumfat. Planen var även i detta hänseende väl uttänkt. Det skulle ske i sista stund och utan min vetskap, på det att ingenting skulle kunna göras för att få det ändrat. Att dock planen var på förhand uppgjord framgår därav, att en av dessa mäns dotter kunde redan vid konferensens början, som jag senare fick höra, förutsäga att det skulle bliva flyttning i Visby. Denna dam, som icke hade något med saken att göra, fick veta om flyttningen, men jag vars person, familj, verksamhet och framtid det gällde, ansågs ej värdig att få veta ett ord därom. Detta må man kalla hieraki så det förslår. Jag genomskådade planen på en enda gång. Deras tanke var att isolera mig därute på norra Gottland. Det var personer, som framkastade tanken om isolering redan vid min utnämning till Visby, men då ville jag ej tro det. Nu var det emellertid så genomskinligt, att det var omöjligt att längre hysa några tvivel därom. De tänkte att därigenom avstänga mig från all verksamhet och inflytande på fastlandet samt att på samma gång göra slut på våra pingstmöten (som, efter vad jag hört, särskilt varit ett nagel i ögat på min företrädare), och minska mitt inflytande på Gottland. Då jag strax efter utnämningen träffade pastor Ljung yttrade han: »Mig tro de kunna taga med fjäsk, och du skulle hava slaget, men ingetdera skall lyckas för dem.»

Såsom ytterligare bevis för, att jag ej misstagit mig i min uppfattning av, att det var pingstväckelsen som vederbörande genom detta sitt handlingssätt ville komma till livs, vill jag nämna, att bland de fordringar

som kabinettet senare genom södra distriktets föreståndare framställde till pastor Ljung såsom villkor för, att han skulle få kvarstå inom kyrkan, var också denna att han skulle förbinda sig att ej vidare samarbeta med pingstvännerna. I samfundsmöten från olika håll skulle han få deltaga men ej i pingstvännernas möten. Härav framgår ju tydligt att det var den förhatliga pingstväckelsen, som man till vad pris som helst ville hava bort ur kyrkan.

Dessa män räknade dock icke med, att här hade de med Gud att göra, och icke med endast svaga människor. Omedelbart efter det utnämningslistan blivit uppläst, sade Anden i mitt inre: »Aldrig. Du skall ej gå dit, ty denna utnämning är icke av mig.» Liksom fru Both vid ett tillfälle, då den engelska metodistkonferensen hade begått en stor dumhet och velat hindra hennes man att gå Guds väg, såsom ett hans redskap sade sitt: »Aldrig», så sade Guds Ande nu själv sitt: »Aldrig». Därmed var saken för mig avgjord. Jag kunde ej åtlyda denna utnämning, ty man måste lyda Gud mer än människor. Jag meddelade kabinettet detta, och bad dem att, därest de ej ville ändra min flyttning från Visby, de skulle befria mig från min utnämning till norra Gottland, emedan jag kände den icke vara från Gud, och att de i stället skulle tillåta mig att verka fritt, efter som Anden ledde, detta utan att göra anspråk på något ekonomiskt understöd från kyrkans sida. Men därtill tycktes de ej vilja lyssna. Ändra min utnämning sade de sig ej kunna göra, oaktat att de året förut hade kunnat göra tvenne liknande ändringar, och det visade sig också, att de året efter kunde

göra tvenne dylika. För andra fanns det möjlighet att få ändringar men icke för mig. Då jag trots allt höll fast i mitt beslut att ej gå till norra Gottland hotade de mig med anklagelse och ställande inför kommitté. Jag ville emellertid ej låta saken gå dit hän, varför jag till sist ansåg mig nödsakad att begära mitt utträde ur svenska årskonferensen. Dock gjorde jag detta med tydligt förbehåll att detta icke gällde mitt utträde ur kyrkan, utan att jag önskade få min sak avgjord inför den samlade årskonferensen vid dess nästa sammanträde. Då man därför i en del tidningar uppgav, att jag begärt mitt utträde ur metodistkyrkan, så var detta ej riktigt.

Emellertid så tycktes kabinettet senare hava kommit på andra tankar, troligen genom påtryckning från en del predikanter, ty någon tid därför fick jag ett brev från min distriktföreståndare, däri han meddelade mig, att kabinettet varit samlat och att de beslutit, att därest jag ville taga tillbaka min utträdesbegäran, så skulle de ordna min sak efter min önskan, och jag skulle få resa och verka fritt. Jag meddelade dem då, att under dessa förhållanden var jag villig att taga min begäran tillbaka. Varefter min sak ordnades i överensstämmelse därmed. Alltså, då tidningarna någon tid därefter meddelade, att jag ångrat mig, så var ej heller detta riktigt. Om det var någon som ångrat sig, så var det motparten. Huruvida jag genom att taga tillbaka min utträdesbegäran, handlade klokt, därom är jag ännu oviss. Det är dock möjligt, att detta för tillfället ingick i Guds plan.

Natten efter min utnämning talade Gud till mig,

och för första gången hörde jag honom säga: »Gå ut ifrån dem. Jag skall leda dig en annan väg, på vilken jag skall göra dig till ännu större välsignelse.» Men nu först fick jag erfara, huru fast jag vuxit vid kyrkan, och huru svårt det var att slita dessa band. Att på en gång se alla sina förhoppningar om ett återuppvaknande av den kyrka, vid vilken jag vuxit så fast och för vilken jag bedit så mycket, omintetgjorda, det var svårare än mången kan tro. Det var ju som att se hela sitt livsmål i ett nu tillintetgjort. Det är också att taga med i beräkningen, att detta innebar för mig att beträda en ny trosväg, som jag hittills ej prövat, nämligen att med min familj kasta mig helt på Guds omsorg i ekonomiskt hänseende. Och det är alltid så, att trosvägen synes mycket svår, då man står inför den, men efter att hava beträtt den finner man den utomordentligt härlig. Ävenså innebar det för mig ett rätt så stort offer. Jag hade under årens lopp inbetalt en icke så liten summa till årskonferensens pensionskassa, denna måste jag offra utan att få ett öre igen av vad jag inbetalt. Men under allt hörde jag fortfarande Guds röst, den där sade: »Gå ut ifrån dem.» Jag kom i samtal med människor, ibland dessa mina bästa vänner, och de sade till mig: »Tänk om du misstager dig. Kanske det är något ditt eget, din egen inbillning?» Detta stod ju i överensstämmelse med mina egna önskningar, och jag ville gärna själv tänka mig att så var fallet, på det att jag ej skulle behöva att gå den väg, som nu syntes mig så svår. Och så kom den olyckliga stund, då jag började tvivla på Guds röst. När djävulen

hade fått det ena tvivelsgreppet, så tog han snart det andra och så det tredje. Jag hade hört Guds röst genom tungotal med uttydning, den där sade: »Gå ut ifrån dem.» Var detta icke Guds röst, som talade så tydligt till mig, då kunde det ju icke heller vara något med tungotalet och uttydningen. Så började jag tvivla på dessa Andens gåvor, såsom varande av värde. Men jag hade ju fått dessa gåvor såsom en följd av mitt Andedop. Var det ingenting med dessa gåvor, då var det väl ingenting med Andedopet heller. Kanske när allt kommer omkring, så är alltsammans endast en inbillning. Men både Andedop, tungotal och uttydning framhålles ju i bibeln såsom given åt den kristna församlingen. Är allt detta, som du erfarit, endast en inbillning, då är det väl ingenting med bibeln heller. Och så stod jag åter, där jag en gång stått för sexton år sedan, inför tvivlets hemska, mörka avgrund.

Min tro var bruten, och genast passade djävulen på att kasta över mig min förra sjukdom, nervositet med sömnlöshet. Jag förlorade min sömn, så att jag på omkring tre månaders tid sov ytterst litet. Till sist var jag så klen, att jag vid tillfällen ej kunde sitta stilla i fem minuter; jag kunde icke läsa en tidning, ja, icke ens min bibel. Det fanns trossyskon, som sökte att hjälpa mig fram genom bön, men jag förstår, att de förvånade sig över att höra mig med detsamma som vi stego upp från bönen klaga: »Om jag ändå kunde tro. Jag kan icke tro.» Allt flöt för mig, och jag hade ingenting att hålla fast i. Så befann jag mig i precis samma tillstånd som för sexton år sedan, samma

tvivel, samma sjukdom och samma mörker. Jag förstod, att i detta tillstånd var det slut med mig, slut med mig som predikant, slut med mig som kristen och slut med mig som människa. Jag hade fallit från trons ljusa och härliga höjder ned i tvivlets hemska, mörka avgrund.

Jag hade ingen tro vad känslan beträffade, men märkvärdigt nog så gick jag och handlade ändå i tro. Människor rådde mig att, så svag jag var, draga mig undan från all verksamhet och allt predikande till någon undangömd plats, där jag kunde få ro och vila. Men jag kände, att om jag det gjorde, så vore jag helt och hållet i djävulens våld. Varför jag fortsatte att predika varje afton och två, ibland tre gånger om söndagarna. Det var nu liksom förra gången, då jag predikade släppte tvivlen mig för tillfället, och jag kunde ibland tala med kraft, men så snart jag kom ned från predikstolen var jag åter i klorna på tvivlets demoner. De enda ljusa stunder jag hade, var då jag predikade. Jag minnes huru pastor Ljung en gång, då jag besökte hans församling, sade till mig: »Det är inte farligt med dig, ty att predika är ju medicin för dig.» Om nätterna ropade jag i min nöd till Gud, och då jag icke gjorde det, slogs jag med djävulen. Jag minnes en natt, då jag kände, huru han stod vid min sida och då jag hörde hans röst, triumferande, hånfullt säga: »Nu har jag ändå fått bukt med dig, nu är du i mitt våld.» Och jag kunde i min svaghet icke annat än giva honom rätt, ty jag kände mig verkligen vara i hans hand. Dock gavs mig också under denna tid många välsignade budskap från Herren, men som

min tro var bruten, så kunde jag icke tillgodogöra mig den tröst, som Han därigenom ville giva mig. Jag kan säga, att denna tid var för mig ett verkligt helvete. Det fanns tillfällen, då jag bokstavligen var i min ande förflyttad till helvetet. Jag vet huru det är i helvetet, det är något det mest fasansfulla man kan tänka sig.

Jag lärde mig genom denna erfarenhet tydligare än någonsin förut, att för mig gives intet annat än att fortsätta på den väg Herren utstakat för mig, den nakna trons väg, ty med det första jag avviker därifrån är det slut med mig, detta både andligen och kroppsligen. Vad jag är, det är jag uteslutande av Guds nåd och genom hans kraft. Skulle det även gå så, som en av metodistkyrkans ledande män vid ett tillfälle sade till mig: »Du skall få se, att huru mycket du än talar om din tro, så kommer det att för dig sluta med en katastrof», så har jag icke annat att göra än gå mot densamma, ty att avvika från trons väg är helvetet för mig, och detta är värre än en katastrof. Men jag tror icke, att det skall komma att sluta med någon värre katastrof än den som förutsäges i 1 Kor. 15:51—52 och i 1 Tes. 4:16—17, nämligen förvandlandet och upplyftandet till Jesu möte i skyn. Men på samma gång lärde jag mig också, huru förfärligt det är för den människa, som smakat något av den tillkommande världens krafter, att tvivla därpå eller avvika från den väg Herren utstakat för densamma. Det är hemskt, det är förfärligt. Gud bevare sina heliga därifrån.

Till sist blev det klart för mig, att det enda som kunde rädda mig ur mitt elände var att återgå till

tron, tro på Guds ord, tro på mitt Andedop och tro på Andens gåvor, tro i ord och tro i handling. Jag började att predika som förut, att tala med tungor och att uttyda det med tungor talade, de egenrättfärdiga till en förargelse och de visa en dårskap, men för oss som tro en Guds kraft, och att behandla de sjuka i Herrens namn. Det är att tilllägga att under min klenhet hade jag icke talat med tungor, så det kunde ej vara orsaken därtill. Men, pris ske Gud, då jag började att på nytt tala med tungor, eller med andra ord att gå trons väg, då blev jag frisk. Halleluja! Talandet med tungor, det är medicin för dåliga nerver. Så började Herren på nytt att välsigna mig och min verksamhet, och jag fick se underbara ting utföras i Herrens namn. Som jag berättat åtskilligt därom i min bok »Herrens dråpliga gärningar», så skall jag icke här upprepa det. Dock fröjdas mitt hjärta i levande Gud över vad jag därefter fått se och erfara av Guds nåd. Jag hörde nu ingenting direkt från Herren, att jag skulle lämna kyrkan, men jag hade dock en förnimmelse av, att så kom att ske. Jag reste fritt och hade tillfälle att var jag kom predika ett fullt evangelium, och överallt fann jag i församlingarna god jordmån för denna förkunnelse samt många själar som längtade efter detta härliga evangelium. På samma gång hade jag tillfälle att pröva Herren som skattmästare. Då jag återvände till den fulla trons väg, beslöt jag mig för att aldrig göra mina ekonomiska behov kunniga inför någon människa eller att göra några anspråk i detta avseende utan endast förtrösta på Herren. Och detta kan jag till Herrens ära säga,

att ingen skattmästare i världen skulle kunnat betala mig min lön mera regelbundet än vad han har gjort och detta lika riktigt, som om jag hade haft en församling. Han har visat sig vara trofast även på detta område.

Under denna tid flammade, åtminstone tidvis, intresset för metodistkyrkan åter upp, och en hoppets ljuspunkt om ett återuppvaknande inom densamma gjorde sig åter gällande. Vid ett av dessa tillfällen skrev jag till biskop Bast och gjorde honom det förslaget att utnämna pastor Ljung till distriktföreståndare och låta mig få taga hand om Salemförsamlingen i Norrköping. Och i så fall skulle vi ännu en gång försöka att få liv i den svenska metodistkyrkan. Jag kunde göra detta så mycket mera, som jag visste att detta stod i full överensstämmelse med det stora flertalet medlemmars i nämnda församling önskan. Tanken var att om jag fått denna församling, så hade Andens verk fått fortgå där som förut, och vi hade fått en centralpunkt för rörelsen där, under det att pastor Ljung dels genom egen förkunnelse och dels genom utplanterandet av evangelister förde verket framåt ut över distriktet. Man tycker, att vederbörande efter en trettioårig period av ingen framgång, för att icke säga tillbakagång, hade kunnat givit oss tillfälle för ett ärligt försök. Men icke ens detta tillläts oss. Jag vet icke vad tanke biskop Bast hade om saken, ty jag talade aldrig med honom därom, men vad jag vet är, att det ej vann den ringaste förståelse inom distriktrådet.

Så kom konferensen i Uppsala 1921. Jag hade före konferensen talat med ett par av distriktföre-

ståndarne om ovannämnda tanke men kommit till den uppfattningen, att jag av distriktrådet ej hade den ringaste förståelse att vänta. Detta fick jag också snart bekräftelse på, ty efter ett par dagar av konferensen fick jag genom min distriktföreståndare veta, att kabinettet enhälligt beslutit, att jag skulle gå till den förut nämnda platsen på norra Gottland. Alltså hade man icke uppgivit sin plan om rörelsens tillintetgörande. Kanske låg det också under, att jag skulle tuktas därför att jag, ledd av Anden, vågade att opponera mig mot deras beslut förra året. Jag inlämnade då min begäran om tjänstledighet för det kommande verksamhetsåret. Därigenom kom min sak under konferensens prövning, denna beslöt genom sin kommitté att ogilla kabinettets handlingssätt gent emot mig och föreslog mitt utnämnande till konferensevangelist. Denna konferensens handling måste jag räkna den till heder. Det är en verklig heder för svenska årskonferensen, att den vågade att reagera mot en så okristlig och brutal behandling, som den jag varit utsatt för från kabinettets sida. (Jag förstår att för den, som ej är invigd i allt intrigmakeri, som gör sig gällande vid en metodistkyrkans konferens med dess utnämningssystem, kan denna skildring verka rätt så omständig.) Jag gjorde emellertid icke något själv för förverkligandet av denna utnämning. Jag endast bad, att Herren skulle leda allt efter sin vilja. Vid omröstningen angående kommittéens förslag röstade, med undantag av sex, alla för detsamma. Jag tillfrågades om jag var villig att taga tillbaka min begäran om tjänstledighet. Jag tog den tillbaka och utnämndes alltså till konferens-

evangelist. Efteråt frågade jag Herren, huru denna utnämning stod i förening med hans vilja. Svaret kom: »Jag har hört mina barns böner. Jag skall giva dem ännu ett tillfälle.» Efteråt fick jag höra, att man inom en viss församling haft bönedag och särskilt bedit till Gud om förhindrandet av mitt utdrivande ur årskonferensen. Utan tvivel var det dessas i förening med flera Guds barns böner, som uppstigit inför Herren, och som svar kom min utnämning som konferensevangelist.

Jag började min verksamhet som evangelist, och Gud bekände sig underbart till mitt arbete. På så gott som alla platser jag besökte hade jag mycket folk, så att ibland kunde lokalerna knappast rymma alla, som kommo för att höra. Själar blevo frälsta, Guds barn döpta i den Helige Ande, och många sjuka blevo botade i Herrens namn. Överallt fann jag församlingarna mottagliga för ett fullt evangelium. Allt gick också lugnt, till dess jag kom till Sundsvall, där tidningarna började att skriva om mina möten, och även Dagens Nyheter fick en insändare om dem. Men då blev det oro i lägret. Gud hade underbart bekänt sig till oss i dessa möten, och flera märkliga helbrägdagörelser hade ägt rum. Man tycker, att över detta skulle alla kristna glädja sig, men de som icke gjorde detta var metodistkyrkans distriktföreståndare. Dagens Nyheter hade ännu en gång talat, och då var det fara å färde. Kyrkan kunde förlora sitt anseende hos världen. Det blev sammanträde med åtföljande varning. Detta påminner rätt mycket om det vi läsa i Joh. 11:46—48. Jesus hade uppväckt Lasarus från döden, så säges det: »Men

några av dem gingo bort till fariséerna och omtalade för dem vad Jesus hade gjort. Då sammankallade översteprästerna och fariséerna en rådsförsamling och sade: 'Vad skola vi taga oss till? Denne man gör ju många tecken. Om vi låta honom så fortfara skola alla tro på honom, och romarna komma då och taga ifrån oss både land och folk.'» Så skola vi finna hurusom metodistkyrkans ledande män gång efter annan ställts mellan valet av verklig, biblisk kristendom eller Andens verk å ena sidan och världen med dess erkännande å den andra. Men varje gång hava de valt världen.

Så kom tiden för vår evangelistkurs i Norrköping. Ett par dagar, innan denna kurs skulle börja, kom distriktföreståndaren med fullmakt från kabinettet att förbjuda hållandet av nämnda kurs. Eftersom pastor Ljung och undertecknad hade känt oss böra följa Guds ord och låta oss döpa i vatten, så ansågos vi ej kompetenta till att leda en sådan kurs. Emellertid ansåg kommittéen med pastor L. i spetsen, att kabinettet ej hade någon rätt att ingripa i församlingens verksamhet utan beslöt att kursen utan vidare skulle hållas såsom var beslutat. Då distriktföreståndaren till sist insåg, att han här i nitälskan för den »rena läran» hade överskridit sin befogenhet, så måste han medgiva att kursen skulle få hållas, men han skulle själv stanna för att övervaka densamma. Så kom kursen till stånd med distriktföreståndaren som vakthavande. Vid kursens början upplyste han mycket högdraget om att några särskilda ämnen såsom Andedop och helbrägdagörelse skulle ej få behandlas, och några »föreställningar», d. v. s.

behandling av sjuka, skulle ej få förekomma. Vi brydde oss emellertid ingenting om hans förbud utan talade som Anden gav, och ledde för övrigt kursen som om distriktföreståndaren ej funnits. De flesta av deltagarna voro Andedöpta, varför det för varje dag blev allt varmare. Efter några dagar blev det honom sannolikt för varmt, ty han fann för gott att lämna oss och resa sin väg. Det är ej så gott för en motståndare till Andens verk att komma direkt in i elden.

Men Andens verk kunde dock icke få fortgå så i längden, något måste göras för att stävja det. Det gällde nu att få pastor Ljung bort från församlingen. Först uppmanade man honom att begära sitt avsked, men då han bestämt nekade att göra detta, så måste man försöka en annan väg. Det gällde nu att få en anklagelse mot honom. Men det är ej så gott att få en anklagelse till stånd, då man ej har annat att anklaga personen ifråga för än densammas gudsfruktan. Dock det lyckades. Det fanns inom församlingen sex män, som verkligen läto låna sig till att uppsätta en anklagelse mot honom. Motparten inom församlingen uppsatte en försvarskrivelse, i vilken den vederlade varje punkt i anklagelsen. Denna skrivelse var undertecknad av trettiofyra av församlingens mera framstående medlemmar, de flesta styrelsemedlemmar. Men naturligtvis vägde de sex mera än de trettiofyra inför distriktföreståndaren, ty med mycken patos tillsattes en kommitté för ransakning, och tiden för dess sammanträdande var bestämd. Nu gällde det att slå ett riktigt slag. Men vad händer. I sista stund torde samvetet hava

slagit de sex, ty de togo sin anklagelse tillbaka, och så gick det hela om intet.

Strax efter evangelistkursens avslutande hörde jag Guds röst, den där sade: »Gå ut ifrån dem. Jag har förkastat dem, och de skola icke längre vara mitt folk, ty mitt folk skall vara avskilt för min räkning och får icke söka världens vänskap.» Jag gick som förut inför Herren och bad, att han om möjligt skulle fullfölja sitt verk inom kyrkan. Då hörde jag åter Herren tala: »Varför sörjer du över dem, då jag har förkastat dem. Gå ut ifrån dem, ty de skola ej längre vara mitt folk.» Jag fortsatte emellertid mitt arbete inom kyrkan, men efter någon tid började jag känna huru min gamla svaghet kom tillbaka. Jag gick inför Gud i bön om hälsa och kraft. Då sade Gud: »Du har ej lytt min röst. Gå ut ifrån dem, eftersom jag har förkastat dem.» Jag förstod, att nu var Guds tålamod ute, och att det ej fanns annat att göra än lyda och gå ut, varför jag sade till Gud: »Om du vill hjälpa mig och göra mig frisk, så lovar jag dig att gå nästa konferens. Men om du vill, att jag skall gå dessförinnan måste du sända något i min väg, som ger mig anledning att gå.» Med detta svar tycktes Herren vara nöjd, ty jag blev strax frisk. Och på anledning till avgång behövde jag ej vänta så synnerligt länge.

Någon månad därefter utsändes en rundskrivelse från biskop Bast till varje predikant inom svenska årskonferensen, vari pastor Ljungs och mitt namn voro utsatta och där vi formligen utpekades som mot kyrkan illojala män. Bland annat säger han

i denna skrivelse, att han vid nästa konferens ej kom att utnämna några dylika illojala män. Då det nu är en biskops skyldighet att utnämna varje predikant av den årskonferens för vilken han är ordförande, så kan ju däri ej ligga någon annan mening, för så vitt orden skola hava någon mening, än en direkt uppmaning till årskonferensen att till vad pris som helst utesluta oss ur densamma. Jag tänkte genast: Se, här har jag bönesvaret. Men mer skulle komma.

Pastor Ljung och jag hade blivit inbjudna att deltaga i den evangeliska konferens som årligen hålles i Elimförsamlingen i Örebro. Vi mottogo inbjudningen och reste dit. Nu bar det sig emellertid ej bättre, än att tiden för konferensens hållande sammanföll med biskop Basts besök i metodistförsamlingen i samma stad, och så kom det att inträffa, som för samfundsbundna människor kanske synes något egendomligt, att under det metodistkyrkans biskop på söndagens förmiddag predikade i metodistkyrkan, så predikade vi i Elimkapellet. Då det emellertid var fullt hus på båda ställena, så tycker man, att de hade kunnat taga saken lugnt och tackat Gud för att man på var sitt håll fick predika Kristi evangelium. Detta så mycket mer som i konferensen voro deltagare från både baptistsamfundet och Svenska missionsförbundet. Men en så vid syn på tingen kunde man ej skänka den. Man hade gjort stor sak av förhållandet så att distriktföreståndaren hade också kommit dit och på söndagsaftonen uppkallades vi båda inför biskop och distriktföreståndare, där vi med stöd av en föråldrad paragraf i kyrkoord-

ningen förbjöds att vidare deltaga i konferensen. Det ansågs för synd att, som biskopens ord föllo, »medan jag är här och agiterar för metodistkyrkan, så står tvenne metodistkyrkans predikanter och konkurerar med mig i en annan kyrka». Och, såsom distriktföreståndaren uttryckte sig, då vi åto metodistkyrkans bröd, så skulle vi också arbeta inom metodistkyrkan. Då är att märka att under två år hade jag icke haft ett öre som fast lön av metodistkyrkan, utan erhållit endast vad som givits mig genom frivilliga bidrag. Trots det att metodistpredikanter under årens lopp deltagit i möten och konferenser av alla slag så har, så långt jag vet, aldrig den paragrafen förut tillämpats i vårt land, men nu passade det att taga fram den. Vi överträdde emellertid samma kväll förbudet genom att båda åter predika i Elimskapellet. Jag förstod, att nu hade bönesvaret kommit, på samma gång som jag insåg att ändamålet med förbudet kunde icke vara något annat än att få anledning till förnyad anklagelse, varför jag dagarna efter insände min begäran om utträde ur såväl svenska årskonferensen som ur metodistkyrkan. Och så hade till sist de vid flera tillfällen hårt spända banden för alltid brustit och jag var fri, beroende av ingen mer än min himmelske fader. O, vad det sedan dess har känts skönt att få andas fritt, verka fritt och vara fri. Halleluja!

Ingen som genomläser ovanstående skall kunna förebrå mig för att hava obetänkt eller i onödan lämnat den kyrka jag tillhörde. Tvärt om har jag i hopp om att kunna vara den till nytta hållit fast vid den med en uthållighet, som nu förvånar mig

själv. Ävenså vill jag säga att under den strid som pågått mellan mig och metodistkyrkans ledande män under ett par års tid har det icke varit vare sig sökandet efter någon framskjuten ställning inom samfundet eller löneförhållande, som avgjort min ståndpunkt, utan endast vad jag trott kunna befrämja Guds sak och Andens verk.

Såsom ytterligare bevis för det motstånd, som mötte mig från kyrkans ledande män, kan jag meddela, att en av distriktföreståndarne förbjudit sina predikanter att öppna för mig, en annan har varnat sina predikanter för mig, detta oaktat jag var utnämnd som konferensevangelist inom kyrkan, och en tredje har varnat en av sina predikanter, att därest han var något rädd om sin heder ej hava för mycket med pastor Ljung och mig att göra. Detta endast därför att vi voro pingstvänner och hade låtit döpa oss.

V.

Dop i vatten.

Det har visat sig, att överallt där pingstväckelsen gått fram, där har Anden efterhand fört Guds folk tillbaka till den enkla bibelns lära om dop i vatten. Då dess uppgift är att föra Guds folk tillbaka till det enkla bibelordet i alla andra stycken, så är det givet, att så måste bliva fallet även med avseende på dop i vatten. Bibeln giver ingen befallning om och intet exempel på barndop. Då man bar fram barn till Jesus så döpte han dem icke, utan han välsignade dem. Intet exempel gives oss heller från apostlarnes verksamhet att de döpte barn. Man brukar anföra såsom stöd för barndopet, att hela familjer döptes, men då där icke omnämnas några små barn, så säga oss dessa exempel ingenting i denna sak. Att icke bibeln giver stöd för barndopet börjar att bliva allt mera klart även för de lutherska teologerna. Jag talade för någon tid sedan med en ung kyrkoherde. Han sade sig vara av den övertygelsen att barndopet ej hade något stöd i Nya Testamentet, och därtill sade han, att en av de teologie professorerna i Lund under hans studietid hade

öppet i en av sina föreläsningar uttalat samma mening. För att få stöd för barndopet måste man gå från bibeln till kyrkofäderna. Men skall man göra detta i ett hänseende, så följer därav att man också har rättighet att göra detta i andra fall, och så har man glidit från bibelordet inpå de mänskliga meningarnas område, och varthän komma vi då till slut. Man säger, att man i kyrkofädernas skrifter kan spåra barndopet så långt tillbaka som till tredje århundradet efter Kristus. Det må så vara, det står dock icke i bibeln. Man kan i samma kyrkofäders skrifter spåra världsandens inträngande i kyrkan lika långt tillbaka. Och det förra torde vara en följd av det senare. För övrigt tyckes det hava rått en stor oklarhet i dopfrågan inom kyrkan en lång tid framåt, ty ända så långt fram som på Augustinii tid föredrogo kristna föräldrar att låta sina barn vara odöpta till dess de själva som troende kunde bestämma över saken och låta sig döpa. Så var fallet med Augustinii moder. Det säges icke att det var hans hedniska fader som satte sig emot hans dop, för honom tyckes saken hava varit likgiltig, utan hans gudfruktiga moder. Trots det att han själv vid fyra års ålder önskade att bliva döpt, så blev han det icke av den omständigheten att modern hade en annan uppfattning. Det blir alltid oklarhet, då man börjar att gå vid sidan om bibelordet, och gå de egna meningarnas väg. Under alla omständigheter få vi icke låta vare sig kyrkofäders eller andra mänskliga skrifter utgöra grunden för vår kristliga tro och handling, det måste vara Guds ord, detta även då det gäller dopet i vatten.

Ett bibelställe som talar mycket tydligt om vattendopets betydelse och ordning är Joh. 3:3—5. Jesus säger där först: »Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född på nytt, så kan hon icke se Guds rike.» Det är att märka att här säger Jesus endast »se Guds rike». Därefter säger han: »Sannerligen, sannerligen säger jag dig: Om en människa icke bliver född av vatten och Ande, så kan hon icke komma in i Guds rike.» Här hava vi den normala andliga utvecklingen oss given. Först pånyttfödelsen sedan födelsen av vatten och till sist födelsen av Anden, d. v. s. pånyttfödelse, dop i vatten och så dop i den Helige Ande. Detta ställe säger oss också att pånyttfödelsen utgör endast början av frälsningsverket i oss, den för oss icke ens in i Guds rike, endast så långt att vi kunna se det, ett tillstånd, som kan jämföras med Israels ökenvandring. Pånyttfödelsen bör efterföljas av ett dop i den Helige Ande, det är därigenom som vi komma in i Guds rike, liksom Israel efter avslutad ökenvandring kommo in i Kanaans land. Men liksom vägen in i Kanaans land för Israel gick genom Jordan, så går också den normala vägen för den troende in i Anden och vandringen med honom genom vattnet. Samma utveckling visar oss Apg. 8:4—17; 19:1—7; Ebr. 10: 19—25 m. fl. ställen. Att Herren i vissa fall avviker från denna väg visar oss Apg. 10:44—48, något som också låter sig bekräftas i vår tid, men detta omintetgör dock icke den normala väg, som Herren har utstakat i sitt ord.

Att dopet bör ske genom nedsänkning i vatten framgår lika tydligt ur Guds ord. Jag skall icke

upptaga den gamla striden om betydelsen av ordet Baptiso. Det är nog svårt att bevisa, att detta ords enda betydelse i Nya Testamentet är nedsänka eller neddoppa. Det gives dock ett bibelställe som för mig avgör hela saken, och det är Ef. 5:25—26, där aposteln säger: »Såsom Kristus har älskat församlingen och utgivit sig själv för henne till att helga henne, i det han renade henne genom vattnets bad, i kraft av ordet.» En begjutning eller bestänkning kan aldrig bliva ett bad. Jämför även Tit. 3:5. Dopfrågan vore snart löst, om man endast ville övergiva de mänskliga meningarnas väg och enfaldigt följa den väg som Herren utstakat för oss i sitt ord.

Med pingstväckelsens inträde i metodistförsamlingarna började också dopet i vatten bliva allt mer aktuellt, ty Anden ledde även här till vattnet. Dess förinnan hade det varit mycket sällsynt, att någon metodist låtit sig döpa, och när detta någon gång skett, hade man övergått till baptistsamfundet. Man började nu göra klart för sig vad metodistkyrkan lärde i denna sak. Det som dess kyrkoordning säger i denna sak är endast, att barndopet skall bibehållas inom kyrkan, samt att de olika dopsätten äro fria, d. v. s. varje dopkandidat eller deras målsmän få välja vilket dopsätt de önska, men till vad utsträckning barndopet skall bibehållas därom säges ingenting, icke heller finnes det något förbud att låta sig döpa som äldre. Den allmänna meningen inom kyrkan har nog varit den, att det vore fritt för dem, som ej kunde tro på barndopet som ett bibliskt dop att låta sig döpa. Denna uppfattning var min egen, och jag förkunnade den även för andra. Jag hade samtalat

med flera av kyrkans ledande män om saken och dessa hade instämt i, att det ej enligt kyrkoordningen fanns något hinder för medlemmar av kyrkan att låta sig döpa. Och skall det vara någon mening med friheten i val av de olika dopsätten så måste fallet så vara, ty som ett litet barn kan jag väl icke göra mitt val. Jag tänker mig att en person, som i barndomen blivit döpt medelst begjutning, vid mogen ålder kommer till insikt om att det bibliska dopet bör vara ett sådant medelst nedsänkning, skall det nu vara frihet angående de olika dopsätten, så bör väl personen ifråga hava rättighet att erhålla det dop den önskar.

Allt eftersom Anden började att verka i församlingarna var det allt flera som kommo till insikt om bibelns lära angående dopet i vatten och läto sig döpa. Så var fallet i Salemsförsamlingen i Norrköping, Trefaldighetsförsamlingen i Stockholm, i Malmö, i Mönsterås m. fl. platser. Några av kyrkans pastorer, ehuru de själva icke hade låtit sig döpa, döpte dock medlemmar inom sina församlingar. Så var fallet med Th. Arvidsson i Stockholm, Fr. Åhlén i Tranås, C. J. Eklund i Huskvarna, t. o. m. nuvarande distriktföreståndare A. Norman döpte under sin Visbytid en av sina medlemmar i ett badkar i ett kök. Dock tycktes man från ledande håll låta saken hava sin gång, så länge det endast var medlemmar som läto sig döpa. Men annat blev det, då även några av kyrkans predikanter började att gå samma väg.

Den första av kyrkans predikanter som lät sig döpa var pastor K. G. Ljung. Han hade länge haft

dopsanningen klar och hade flera gånger talat med mig om, att han skulle taga detta steg. Men man kan lätt förstå, att det var förenat med ett icke så litet offer för honom att göra detsamma, ty det låg nog klart för honom, att därmed voro alla hans chanser inom kyrkan förbi. Hans dop ägde rum i Elimförsamlingen i Örebro under dess invigning av sin nya lokal, den gamla metodistkyrkan. Det var han som invigde den där nyinredda dopgraven. I sanning en underlig Herrens ledning, att en förut i Örebro stationerad metodistpastor skulle inviga dopgraven i den gamla metodistkyrkan. Det ser ju nästan ut som ett tidens tecken. Det var också detta som förargade så många inom metodistkyrkan och isynnerhet de ledande männen. Om han ändå hade tagit dopet i hemlighet, låtande någon metodistpastor, som, ehuru själv icke döpt, låtit förmå sig att förrätta handlingen, så hade det ju ändå kunnat gå an, men att låta döpa sig hos pingstvännerna inför en stor publik på en plats där man själv varit pastor och detta t. o. m. i en f. d. metodistkyrka, det var ju rena skandalen. Somliga hava också gjort det påståendet att pastor Ljung handlade så endast för att väcka sensation. Jag är dock för min del övertygad om att så ej var förhållandet. Det hela berodde på Herrens ledning. Br. Ljung har sagt mig, att då han reste till Örebro för att deltaga i invigningshögtidligheterna, så hade han alls icke beslutat sig för att då låta döpa sig. Men under mötet talade Herren till honom och sade: »Nu skall det ske, och här skall det ske.» Till en början ställde han sig tvekande inför rösten, men då den talade allt

tydligare, så »vågade jag icke att vara den ohörsam», sade han. »Jag kände, att det gällde att nu lyda Gud, eller ock komme han att taga sin kraft ifrån mig. Något som jag ej vågade att riskera.» Dopförrättningen skulle äga rum på söndagsmorgonen, och ända så sent som på lördagsaftonen hade han icke bestämt sig för att bliva med, det var först efter en så gott som sömnlös natt inför Herren, som han på morgonen fattade sitt beslut och med de övriga steg ned i dopets bad.

Det bör ju var och en kunna förstå, att då man fått dopsanningen klar och ser i denna handling något heligt och stort, en bekännelsehandling i Jesu efterföljd, varigenom man vill bekänna hans namn inför människorna, så kan det icke vara tilltalande att göra det i hemlighet, liksom skämdes man för att taga detta steg. Det ligger ju något stort och underbart härligt att på detta sätt få bekänna Jesu namn inför offentligheten, om det vore möjligt inför all världen Givetvis kan det icke heller vara tilltalande att låta sig döpas av en person som ej själv tror på den sanning, som blivit levande för ens eget hjärta, som kanske i djupet av sitt hjärta anser denna sanning för en villfarelse eller handlingen såsom enbart ett uttryck för svärmeri.

Den andra av metodistkyrkans predikanter som tog steget ut och lät döpa sig var undertecknad. Någon frågar: Varför hade du icke tagit detta steg förut? Det enda svar jag kan giva på denna fråga är: Gud hade icke talat till mig därom förr. Många hade talat med mig om dopet i vatten, men mitt svar blev alltid: »Gud har icke ännu talat till mig i denna

sak, och så länge kan jag ingenting göra, men så snart han talar är jag villig att lyda.» Men i mitt inre hade jag dock en känsla av, att det förr eller senare kom att ske. Och i allmänhet kommer man ej att praktisera en biblisk sanning förrän Anden gjort den levande för ens inre. Nu förstår jag varför ej Gud talade förut angående denna sak. Han förutsåg bättre än jag själv, att det var just detta steg som framför något annat skulle komma att leda till brytning med metodistkyrkan. Och så länge han hade någon mission för mig att fylla inom denna, så talade han ej särskilt till mig i denna sak. Under min senaste tid som metodistpastor hade jag icke någon egentlig tro på barndopet, och dessförinnan hade jag aldrig satt mig verkligt in i denna fråga. Jag förrättade barndopet som en kyrklig handling, vilken jag ej kunde finna något orätt i att utföra. För dem som trodde därpå kunde det ju ligga något högtidligt däri, och barnet kunde under alla omständigheter ej hava någon skada därav. Jag brukade alltid att i samband med förrättningen lägga mina händer på barnets huvud och välsigna det i Jesu namn, som vi hava anledning tro Jesus gjorde med de barn, som buros till honom, och då kunde jag icke inse, att välsignelsen kunde bliva mindre, därför att jag dessförinnan begöt dess huvud med litet rent vatten

Men även om jag under denna tid ej hade någon vidare tro på barndopet, så lade jag ej heller så stor vikt vid de troendes dop i vatten. Jag hade själv fått ett dop i den Helige Ande, hade fått gåvan att tala med tungor samt att uttyda det med tungor

talade, ävenså hade jag bedit med många sjuka, som i Herrens namn blivit helbrägda, detta oaktat jag ej var döpt i vatten, och detta gjorde att jag ej ansåg det vara en nödvändighet att taga detta steg. Jag närmade mig något kväkarnas uppfattning, att den inre välsignelsen var huvudsaken och den yttre, symboliska handlingen av mindre värde. I detta avseende har jag genom att gå vägen fått en annan uppfattning. Det är som ordet säger: »Genom att göra sanningen komma vi till ljuset.» Under denna tid vidrörde jag aldrig denna fråga i min förkunnelse, men avrådde heller aldrig någon från att taga detta steg, då de kommit till klarhet om att de borde göra det.

Då man från visst håll gjort gällande att jag genom att låta mig döpa i vatten gjort en radikal förändring i min åskådning och man däri sökt finna något hållningslöst, så är detta icke riktigt. Från det hållet har man särskilt sökt stöd för sin mening i ett uttalande som jag gjorde på en av våra evangelistkurser, och man har t. o. m. gjort det påståendet, att jag då försvarade barndopet. Detta är emellertid icke sant. Så långt jag kan minnas nämnde jag icke en enda gång barndopet, och därtill sade jag tydligt ifrån att mitt uttalande ej fick uppfattas som ett uttalande mot äldres dop. Vad jag ville med detta mitt uttalande var att visa, huru man genom misstolkning av vissa bibelställen lagt en betydelse i vattendopet, som hindrade den troende att vidare framtränga till erfarenhet av ett liv i Kristus och ett dop i den Helige Ande. Vad jag sade där, har jag i sammandrag anfört i min bok »Evan-

gelii hemlighet», som jag skrev strax efter. Även om min tanke där är något ofullständigt uttryckt, så tror jag dock icke att någon kan däri finna ett försvar för barndopet. Och även om min tro på välsignelsen av ett bibliskt dop åtskilligt stärkts sedan dess, så anser jag mig ej behöva taga något tillbaka av vad jag där skrivit.

Första gången Gud talade till mig angående dopet i vatten var i samband med Guds befallning att gå ut från metodistkyrkan. Men som jag då kom att tvivla på Guds röst, så kom även detta in under mina tvivel, och till följd därav kom frågan att för en tid ligga nere. Då jag åter kom in i tron och började att gå fram i tro, talade Gud åter till mig angående dopet. Men det egendomliga var att Herren vid detta tillfälle icke talade direkt till mig om att själv låta döpa mig utan att jag skulle döpa andra. Detta hände under min vistelse i Östersund. Jag hade en söndagsafton behandlat en del sjuka, och Herren hade uppenbarat sin kraft till de sjukas helande, särskilt hade en flicka som länge lidit av höftsjukdom mötts av Guds helande kraft och blivit ögonblickligen helbrägdagjord. Då jag slutat behandlingen var jag formligen i Anden, och då jag satte mig ned på en stol hörde jag Guds röst, som sade: »Du smörjer sjuka med olja och de bliva friska, varför då icke på samma sätt följa Guds ord med avseende på dop i vatten.» Efter att hava hört denna Guds röst försattes jag i Anden fram till min första dopförrättning. Jag tyckte mig stående i ett vatten där jag döpte den ena efter den andra, under det att himmelen sänkte sig ned över oss,

och jag uppfylldes av en salighet utan like. Precis samma erfarenhet fick jag i verkligheten göra vid min första dopförrättning, som inträffade först några månader därefter. Det var dock på samma gång klart för mig, att skulle jag döpa andra, så måste jag först själv bliva döpt, varför jag sade till Gud: »Vill du, att jag skall taga detta steg, har du någon särskild välsignelse att giva mig därigenom och kan jag därmed bli till välsignelse för andra, så är jag villig att taga det.»

Då jag efter avslutad resplan kom till mitt hem, sade min hustru, som förut känt sig av Gud kallad att taga detta steg: »Nu har jag lovat Gud att lyda honom och taga dopet.» Och så hände det, att vi ett par månader därefter döptes tillsammans i Filadelfiaförsamlingen i Stockholm. Då jag stod inför detta steg, tänkte jag: Nu skall jag pröva om det gives någon särskild välsignelse genom dopet i vatten. Under själva dophandlingen förnam jag ingenting särskilt, och under den följande natten hade jag en het kamp med djävulen. Men dagen efter kom välsignelsen. Jag kände som om särskilda kraftströmmar gick genom hela mitt väsen, och det kändes som hade jag kommit in i något nytt.

Omkring tre månader därefter hade jag min första dopförrättning. Det var några vänner tillhörande Södertälje metodistförsamling som fått dopsanningen klar, och de bådo mig att döpa sig. Jag lovade dem att göra detta. Men som ingen dopgrav var tillgänglig för dem i Södertälje, så hade de ordnat att dopförrättningen skulle äga rum i den fria församlingens kapell i Järna. Utom dessa vänner döpte

jag vid detta tillfälle en metodistpastor Edmund med fru från Stockholm. Dopförrättningen ägde rum inför en publik, som till sista plats fyllde kapellet. Detta var en den mest underbara stund i mitt liv. Som jag kom ned i vattnet och började att bedja, var det som om himmelen hade sänkt sig ned över oss, och jag uppfylldes av en underbar kraft från höjden. Guds kraft kom så mäktigt över mig, att jag knappast kunde sova den följande natten utan måste jag nästan hela natten prisa och lova Gud. Flera dagar därefter kände jag dessa underbara kraftströmmar gå genom hela mitt väsen. Dessa erfarenheter gjorde det klart för mig att det gives en särskild välsignelse genom vattendopet. Det blev för mig tydligt, att Herren giver en särskild välsignelse genom varje sanning han uppenbarat för oss i sitt ord, och vi behöva att tillgodogöra oss all Guds välsignelse. Andedopet har sin välsignelse, men denna kan dock icke ersätta den välsignelse som gives genom vattendopet, lika litet som välsignelsen genom vattendopet kan ersätta den som gives genom andedopet. Ävenså blevo dessa erfarenheter för mig en ytterligare bekräftelse på att de troendes dop medelst nedsänkning i vatten är det bibliska dopet, ty jag hade många gånger förut döpt barn, men hade aldrig erfarit någon särskild välsignelse därigenom, men vid detta tillfälle kom välsignelsen så överväldigande. Detta bevisar att Gud nog kan hava fördragsamhet med vissa obibliska handlingar i den kristna verksamheten, men sin välsignelse skänker han endast åt den handling, som står i full överensstämmelse med hans ord.

Vid ungefär samma tidpunkt som pastor Ljung och jag läto oss döpa hade en studerande från metodistkyrkans teologiska skola i Uppsala, som biträdde pastor Ljung i arbetet inom Salemsförsamlingen i Norrköping, döpt ett trettiotal medlemmar inom nämnda församling. De hade fått dopsanningen klar och ville bliva döpta, och efter som denna broder, Ölvingsson, redan låtit sig döpa, så var han villig att tjäna. Efter vad jag hört somliga av de deltagande berätta, så var det för dem en underbar stund, då Gud på ett särskilt sätt mötte med dem.

Allt detta tillsammans kom måttet att bliva rågat för kyrkans ledande män. Det blev kabinettsammanträde med åtföljande varningar och föreställningar. Eftersom de för övrigt ej voro på det klara med huru de skulle förfara med dessa orosstiftare, som så hänsynslöst rörde upp den långvariga stiltjen, så översändes en särskild skrivelse till biskopsrådet i Amerika med förfrågningar i denna sak. Vad svaret från Amerika blev vet jag icke, men sannolikt gav det ej anledning till aktuell handling. ty någon sådan blev det ej utav, utan i stället fick man anlita den förut nämnda trakasseringsvägen.

Broder Ölvingssson blev så gott som bortdriven från skolan. Han måste avbryta sina studier, och är nu ute och verkar som fri evangelist.

Såsom ett fullständigande av vad jag här berättat om dopstriden inom metodistkyrkan, vill jag till sist berätta det en inom metodistkyrkan mycket känd predikant, broder C. F. Israelsson meddelade mig:

Han hade sökt och nyss mottagit sitt Andedop. »Men», sade han, »jag höll ännu hårt på barndopet och hade ej den ringaste tanke på att låta mig döpas. Så en natt drömde jag, att jag stod inför en gammal mur, som starkt lutade mot sitt fall. Jag gjorde allt vad jag kunde för att stötta upp muren och satte mot densamma det ena stödet efter det andra, men det ville ej lyckas. Som jag placerade ett nytt stöd på en punkt, så föllo de undan på andra ställen, och på så sätt hade jag ett väldigt arbete. Men trots alla mina bemödanden så föll muren till sist omkull, och därpå vaknade jag. Som jag låg och tänkte på vad betydelse denna dröm kunde hava, hörde jag en röst som sade till mig: »Muren, det är barndopet. Såsom du sett muren falla så skall också denna teori falla för den bibliska sanningen.» Att så även kommer att ske tyckes den närvarande andliga utvecklingen tydligt nog visa oss, ty att denna går mot de troendes dop är så påtaglig, att varje människa borde kunna se det. Under det jag ännu reste som evangelist inom metodistkyrkan, intresserade det mig att under mina besök i de olika församlingarna, i den mån jag kom i samtal med medlemmarna, utforska deras uppfattning i dopfrågan, detta oftast utan att angiva min egen åsikt i denna sak, och det förvånade mig att finna huru få av kyrkans medlemmar som verkligen trodde på barndopet. Oftast möttes man av det svaret: »Ja, med avseende på vattendopet så hava baptisterna eller pingstvännerna rätt, ty det står ju i bibeln.» Metodistkyrkan är nu det enda frikyrkliga samfund i vårt

land som envist håller på barndopet, och dess ledande män skola utan tvivel få erfara att därest de allt fort skola uppehålla denna ståndpunkt, så få de nog ett lika drygt arbete, som broder Israelsson hade i drömmen, och till sist ändå se den falla.

VI.

En biblisk församling.

Det jag här anfört om metodismen och pingströrelsen visar oss endast vad förut och från annat håll framhållits att det är omöjligt att införa Andens verk eller verklig biblisk kristendom i de nu existerande kyrkosamfunden. Herren har gång efter annan sökt att få komma in och utföra sitt verk inom och igenom dessa samfund men dörren har stänkts hårdare och hårdare till, man har valt världen och låtit Kristus gå. Därför har Herren också gått sin egen väg, och nu håller han på att taga ut ett folk, som står helt för hans räkning, som tror på hela bibeln och som är villigt att handla därefter, som låter världen med dess beröm eller kritik fara för att helt tjäna sin himmelska mästare.

Så har det gått i så gott som alla de metodistförsamlingar, där Andens verk brutit sig fram. Förr eller senare har det kommit till en brytning med resultat att en fri församling bildats eller ock hava de varma själarna anslutit sig till någon förut varande sådan församling. I de enstaka fall, där ej så skett, där har verket gått tillbaka, och de varma

själarna hava så småningom dragits in i världslivet igen, där de förlorat sin andliga kraft och gå nu nedtyngda och lidande i sin ande.

Jag har också sett huru det har gått på samma sätt med de predikanter, som mottagit ett verkligt Andedop. De som gått fram i Andens kraft och efter Guds ledning hava blivit allt mer och mer utsatta för de kyrkliga myndigheternas trakasserier, till dess de hava sett sig nödsakade att utgå ur kyrkan till de fria pingstvännerna. De som icke hava gjort detta, hava så småningom dragits med i världslivet igen, och ifrån att en gång hava varit fyllda med Ande och kraft stå de nu som slocknade ljus. Man började med att kompromissa. Man skulle vara så försiktig och icke stöta sig med någon, men följden blev att man själv drogs ned och förlorade den välsignelse som Herren givit.

Jag fruktar för att Herrens verk inom kyrkosamfunden härefter kommer huvudsakligast att bestå däri, att han genom vissa redskap kommer att väcka så många som möjligt av dess sovande medlemmar för att sedan taga ut dem till frihet och förening med sin verkliga församling, det folk som gått helt ut från världen för att leva helt för sin Gud och Frälsare. Den andliga utvecklingen tyckes visa i den riktningen. Någon tid efter det jag begärt mitt utträde ur metodistkyrkan, fick jag kallelse att besöka en plats, där det fanns en grupp varma och döpta vänner inom metodistförsamlingen som voro mycket dragna till den på platsen varande fria församlingen. Jag sammanträffade dagarna före mitt besök på platsen med en broder tillhörande kyrkan, och som

gjort allt sitt inflytande gällande för att förmå dem att stanna kvar inom församlingen. Han sade då till mig: »När du nu kommer dit, skall du icke påverka vännerna att lämna kyrkan.» »Nej», svarade jag, »det skall jag icke göra, ty det sköter nog Herren om.» Då jag kom dit, kom först en och talade med mig om saken. Jag frågade densamma: »Vad säger Anden?» »Jo», blev svaret, »han säger att jag skall gå ut.» Så kom den andra, tredje, fjärde och femte. Samma fråga och samma svar. »Ja», sade jag, »då Anden har talat, då är det ju onödigt att fråga mig.» Anden säger: »Gå ut», och det är därför som så många gå ut. I samma stad sammanträffade jag med en syster ävenledes tillhörande metodistförsamlingen, och som alls icke hade tänkt på att lämna densamma, men som jag dock tror stod under Andens ledning. »Det är besynnerligt», sade hon, »ty jag känner mig aldrig manad att bedja för vår egen församling, och om jag försöker så kan jag icke, men huru lätt det går att bedja för den fria församlingen.» Det är så, då man bedrövat Anden, så manar den icke längre till förbön. Och ve den församling, för vilken Anden icke längre manar till förbön.

Man säger: Pingströrelsen söndrar. Vari består detta söndrande, om icke däri, att Herren i dessa dagar kallar ut sitt folk från de förvärldsligade samfunden till hel efterföljelse i hans fotspår och i lydnad för hans ord. Jag samtalade vid ett tillfälle med en metodistpastor, som var mycket uppbragt på pingstvännerna, därför att de, som han uttryckte sig, »togo medlemmar från andra församlin-

gar». »Men», sade jag, »de äro väl ändå fria varelser med egen omdömesförmåga, och de låta sig nog icke tagas huru som helst och av vem som helst. Du kan ju gå ut och försöka att taga medlemmar, och du skall finna att det går icke så lätt.» Nej, det är Anden som manar i den riktningen. Och då Anden manar går det ej att i längden vara ohörsam.

Någon torde säga: Det är en hård dom över de nuvarande samfunden. Nå ja, är det endast min dom, då är det icke mycket att räkna med eller att bry sig om, men är det Guds dom, då är det fruktansvärt. Jag fruktar för att det är samfunden själva som skrivit denna dom över sig, därigenom att de stängt sina dörrar för Andens verk och i stället öppnat dem för världen. De hava tagit efter den stora världskyrkan, och nu äro de raskt på väg att bliva världskyrkor själva. Jag frågade en gång en av mina förra ämbetsbröder: »Kan du säga mig var skillnaden finnes mellan våra frikyrkosamfund och statskyrkan?» »Jo», svarade han, »skillnaden är den, att frikyrkorna styra sig själva under det att statskyrkan styres av staten.» Jag svarade: »Du har rätt, där finnes skillnaden, men annars ser jag knappast någon.» Då det gäller motståndet mot pingströrelsen, detta underbara Andens verk, så finner man det ofta starkare hos de frikyrkliga än hos själva statskyrkan.

Man har mycket diskuterat enhetsfrågan på senare tiden, och man har gjort åtskilliga försök att lösa den genom sammanslutningar av de olika samfunden. Men hittills hava alla försök misslyckats. Nu tyckes

Gud själv lösa denna fråga ehuru som alltid på sitt eget sätt och utan alla mänskliga beräkningar. Medan samfunden hålla på att gå upp i världen, tager Gud ut sina utvalda från alla dessa samfund och förenar dem alla i Anden. För någon tid sedan satt jag i kretsen av några pingstpredikanter. Under det vi sutto där och i all broderlighet samtalade med varandra i andliga ting, sade en av dem: »Här hava vi uppfyllelsen av Jesu bön om att de alla må varda ett. För tre år sedan var jag själv en den mest högkyrkliga lutheran en annan var lika sträng baptist och en tredje var metodist. Nu äro vi alla ett, ty Anden leder oss till enhet.» Så är det. Skall enhetsfrågan lösas så måste det ske på grundvalen av Guds ord och i Andens gemenskap.

Aposteln säger att partisöndring eller kanske rättare sekter, partier äro en frukt av köttet, Gal. 5:20. Det är köttet, som åstadkommit partier, under det att Anden enar. Om vi betrakta tillståndet på det andliga området, sådant som det ter sig i vårt land, så skola vi finna, att varje av de existerande samfunden har fört fram en viss biblisk sanning. Hade nu alla enhälligt böjt sig för dessa sanningar, då hade enhet vunnits. och Jesu bön hade nått sin uppfyllelse. Men det är detta man ej velat göra, utan jämte den speciella sanning, man fått nåd att framföra, har man var för sig behållit en hel del egna meningar, och det är dessa som söndra. Den enhet som man nu från vissa håll söker att uppnå är icke en sådan på bibelordets grund eller i Anden utan mera en enhet i världssinnet. Man skjuter de bibliska san-

ningarna åsido, och Anden vill man icke hava något med att göra, under det att man inom alla läger öppna dörrarna för världen. I detta avseende tyckes man hålla jämna steg med varandra. Och i åtminstone ett avseende har man vunnit enhet, och det är i att motstå Andens verk och stämpla pingstväckelsen såsom av ondo. Om någon enhet annars kommer att vinnas, är mycket tvivelaktig, och om den vinnes, blir den av intet värde, ty det blir en enhet i världen och icke i ordet och Anden. När nu de olika samfunden ej velat böja sig inför ordet och Anden samt låta sina egna meningar fara, så går Gud sin väg, den nämligen, att taga ut alla dem, som vilja böja sig under ordet, och förena dem till ett utom de existerande samfunden, för att låta dessa, som jag befarar, gå den väg de själva valt, gå upp i världen.

En sak, som visat sig utgöra en stor fara för såväl de kristna samfunden som för den enskilda individen, är att stanna i sina egna meningar eller i redan vunna erfarenheter, som om intet mera stode att få, och en sådan stagnation medför alltid tillbakagång i det andliga livet. Huru mången framgångsfull Herrens tjänare har ej gjorts obrukbar för vidare tjänst just därigenom. Man har förvånat sig över att den en tid var så framgångsfull, men att en så plötslig stagnation inträffade, och så säger man: Var och en har sin glansperiod. Men om vi hade kunnat närmare följa med densammas inre liv, skulle vi hava funnit, att just vid den tidpunkt, då stagnationen ägde rum, ville Herren föra denna sin tjänare ett steg längre fram. Det gällde för honom att lämna

sin dåvarande position för att gå fram till en ny sådan. Han sade nej. Och då han icke ville gå Guds väg, så nödgades Herren att gå sin väg fram vid sidan om honom. Han fick stå där han ville stå, men Herren kunde icke vidare använda honom, såsom han annars skulle hava gjort. Herren utvalde andra redskap, och så gick han sin väg, ty att hindra Herren från att gå sin väg, kan man icke göra. På samma sätt hava våra samfund gjort. För några år sedan bad man om väckelse, inom alla samfunden funnos de, som ropade till Herren om en väckelse. Gud hörde bön, och väckelsen kom. Men den kom icke så som man inom samfunden ville hava den, utan sådan som Gud ville hava den, såsom den kom på första pingstdagen. Gud ville föra sin församling ett steg längre fram. Det gällde för den att lämna sin dåvarande position för att tåga fram och återerövra en för länge sedan förlorad sådan, att erövra pingstens härliga position. Men man sade: Nej. Därför nödgas Herren nu gå sin egen väg vid sidan om samfunden. Han tar ut sitt folk för att gå hela vägen med honom.

Mången skall utan tvivel taga anstöt därav, att jag sagt, att samfunden hålla på att gå upp i världen. Är det icke sant? Käre vän, ser du icke, huru världen överallt tränger sig in i våra samfund? På huru många platser har man icke förvandlat Herrens hus från att vara ett bönehus till en marknadsplats. En metodistpastor berättade för mig, hurusom han för ett par år sedan, då han nyss tillträtt sin befattning som pastor inom en viss församling, uppvaktades av några damer inom församlingen med begäran om

att han skulle gå till magistraten och begära tillåtelse för dem att anordna lotteri vid en av dem tilltänkt missionsförsäljning. Då han nekade att göra detta av den orsak, att han ansåg det vara okristligt, så blevo de mycket uppbrakta mot honom och sade, att det hade de förutvarande pastorerna alltid gjort. Och huru måste jag icke själv under min tid som metodistpastor vid tillfällen lägga in allt mitt inflytande för att hindra dylika okristliga tillställningar.

Har du icke varit med på syföreningar, samkväm och kalas och sett och hört, huru man dricker kaffe, tår, påtår och tretår, huru man pratar, skrattar och skvallrar alldeles såsom på världens sätt. Har du icke varit med på ungdomens lek- och muntrationsaftnar och sett huru det går till där? Har du icke sett och hört huru ogudaktiga och djupt förvärldsliga män och damer, de senare mången gång i klädedräkt, som långt mera passade för teatern, uppträda i våra kyrkor och kapell och sjunga Herrens lov? Tror du icke, att Herren nu, som fordom till sitt gamla egendomsfolk, säger: »Hav bort dina visors buller, jag orkar icke att höra det?» Har du icke någon gång varit med vid våra samfunds stora konferenser och hört, huru man där söker att överträffa varandra med glänsande föredrag, spekulativa tankar, kvicka uttryck o. s. v., och hurusom dylikt applåderas värre än det vore på en teater eller en biograf? Om man klappade i händerna till Herrens lov, då vore ingenting att säga därom, men då man gör det som på världens vis till människoförgudning, då är det förkastligt, det är en styggelse inför Herren.

Huru djupt bedrövad har jag icke mången gång känt mig, och vilken andlig torka har det icke tillfört min själ, då jag år efter år nödgats övervara dylika konferenser samt se och höra allt detta världsväsende. Jag minnes, huru broder Ljung en gång kom till mig under en av dessa konferenser och frågade: »Huru länge skola vi stå ut med allt detta världsväsende?» En broder tillhörande ett annat samfund berättade för mig, hurusom han vid ett tillfälle hade varit med som ombud vid en av dessa konferenser: »Men», sade han, »jag kände mig som en främling inför allt det världsväsende jag där såg och hörde.» Man tycker, att dessa skaror av predikanter och ombud med en döende värld runt omkring sig, vilka vid dylika tillfällen samlas från alla delar av landet, kunde hava annat att göra än att hålla granna tal, klappa i händerna och avguda varandra eller att roa varandra och folket med sång och musik som fallet ofta är. Man borde böja sig i stoftet inför den levande Guden för att där utbedja sig och mottaga ett dop i den Helige Ande till kraft för att vinna den döende världen för Kristus. Jo, min vän, den som har öppna ögon, kan icke underlåta att se, hurusom världen överallt har trängt in i våra nuvarande kyrkosamfund.

Det är ju rent bedrövligt huru man inom dessa läger har åsidosatt bibelns allra dyrbaraste sanningar, såsom dop i den Helige Ande och Andens nådegåvor. Många hava icke kommit längre än till den grundläggande frälsningssanningen, den om rättfärdiggörelse och pånyttfödelse. Man vet ingenting om vattendopets välsignelse, man har ingen erfarenhet

av den kraft som gives genom ett dop i den Helige Ande, man har ingen läkedom för de sjuka, därför att de icke kunna bedja trons bön, och den uppbyggelse, som gives genom att med nya tungor få prisa Herren, därom hava de icke en aning. Man har känt sig förnärmad därav, att somliga gjort det påståendet, att de endast predikat ett halvt evangelium. Men man må känna sig så förnärmad som helst, så är det sanning i alla fall. Men vilket ansvar skall det icke medföra att på detta sätt undanhålla folket de sanningar, som Herren lagt i våra händer att förkunna. Broder, må du vakna upp och känna ditt ansvar inför den Gud som har kallat dig.

Det är tid för Guds folk att gå tillbaka till Guds ord. Jag läste, hurusom biskop Bast i metodistkyrkans tidning gjorde det uttalandet, att metodistkyrkans lära var den mest bibelenliga han hade funnit. Och om det gäller de läror som äro satta i system, så skall jag giva honom rätt. Men vi skola icke endast låta oss nöja med den m e s t bibliska läran, vi skola hava bibeln själv. Ty i detta uttryck »mest bibliska» ligger inneslutet, att det dock finnes åtskilligt som icke är bibliskt, om nu ock de övriga lärosystemen innesluta ännu mera av det som är obibliskt, så förändrar detta dock icke saken. Vi skola hava bibeln själv. Bibeln skall vara vår både dogmatik och församlingsordning. Då vi läsa bibeln så skola vi, i likhet med då vi läsa en annan bok, läsa som där står, och icke tolka dess sanningar till vad vi själva önska. Gud har icke givit oss sitt ord för att vi genom våra tolkningar skola få

stöd och auktoritet för våra egna meningar, utan att vi skola bilda våra meningar efter hans ord.

Så bör också bibelordet vara rättesnöret för oss, då det gäller församlingsordningen. Om man hade följt det enkla bibelordet och Andens ledning, skulle vi ej haft så många kyrkosamfund som nu är fallet, då skulle vi endast haft en Kristi församling. Men som en följd av att man började att avvika från ordet och underkänna Andens ledning, och de mänskliga meningarna fingo göra sig gällande, har man fått en hel del mer eller mindre obibliska kyrkosamfund. Det finnes intet av våra nuvarande samfund, som äro ordnade efter den stora mönsterbilden, som gives oss i Nya Testamentet.

Om vi skulle något stanna inför det samfund, som jag själv tillhört i många år, så skola vi finna, huru dess författning är allt igenom obiblisk. Och det är icke nog med att den är obiblisk, den är odemokratisk och genombesynnerlig. Det ligger nog en stor sanning i vad en äldre metodistpastor vid ett tillfälle sade till mig: »Man får trösta sig med att man arbetar för den allmänna kyrkan, ty det måste erkännas, att det är svårt att få förståndigt folk att förena sig med vår kyrka, med sin besynnerliga församlingsordning.» Dess kyrkoordning innehåller väl snart flera människobud och stadgar än själva Talmud på sin tid. Vi vilja påpeka det egendomliga, att en metodistförsamling icke har ett ord med, då det gäller dess verksamhet vare sig den andliga eller den ekonomiska. Allt bestämmes av pastorn och församlingsstyrelsen, den s. k. kvartalkonferensen. Några församlingsmöten vet dess författning icke om.

Men säger någon: Församlingen väljer ju församlingsstyrelsen och på så sätt kan den utöva sitt inflytande på verksamheten. Nej, det är just vad den icke får göra. Kvartalkonferensen väljer sig själv. Den enda gång en metodistförsamling väljer sin styrelse är då den bildas. Därmed har den för alltid avsagt sig denna rättighet. Därefter omväljer eller kompletterar styrelsen sig själv. På sista tiden har man måst gå de demokratiska kraven till mötes, ehuru ovilligt, i det man medgivit, att därest det göres särskild begäran därom, så har en församling rättighet att själv välja ombudsmän och har kvartalkonferensen då endast att sanktionera detta val. Dock har detta icke stor betydelse för styrelsen i sin helhet, då ombudsmännen utgöra endast en liten del av kvartalskonferensen, och deras uppgift är endast att vara ansvarig för kyrkoegendomen. Ej heller hava de svenska församlingarna begagnat sig av denna rättighet i någon större utsträckning. En metodistförsamling har ej heller det ringaste att säga till om med avseende på tillsättande av predikant. Det är det s. k. kabinettet, som på egen hand avgör den saken. På samma sätt är det med den högsta ledningen inom årskonferensen. Kabinettet omväljer eller kompletterar sig själv. Årskonferensen, d. v. s. predikantkåren, vars öde helt ligger i kabinettets händer har ej ett ord att säga till om med avseende på dess sammansättning. Nu vet jag, att det heter att biskopen utnämner distriktföreståndarne, men då det i verkligheten förhåller sig så, som en biskop för några år sedan yttrade i svenska årskonferensen: »Ingen biskop vågar att göra en utnämning mot ett

enigt kabinett», så blir det dock i verkligheten så, att kabinettet tillsätter sig själv.

Lika obibliskt blir metodistkyrkans utnämningssystem. Enligt de bibliska exemplen så var det Guds Ande som ledde evangelii förkunnare till deras olika verksamhetsområde, Apg. 8:5, 38; 10:19—20; 13:2, 4; 16:6—10; Gal. 1:16—17. Men med avseende på utnämningssystemet, sådant det praktiseras inom metodistkyrkan, får en predikant aldrig lyssna till den inre rösten eller se efter Andens ledning med avseende på sitt verksamhetsfält, den har endast att blint lyda och gå dit kabinettet behagar att sända honom. För att nu icke tala om det falskhetens krýperi inför de höga vederbörande, som detta system alstrar inom predikantkåren. Så hörde jag, huru en predikant med tårar i ögonen beklagade, att han vid ett tillfälle råkat i delo med en viss distriktföreståndare. »Ty», sade han, »jag vet vad som väntar mig.»

Lägger man så därtill, att inom författningen, som man nu vill göra gällande, ej finnes rum för det bibliska dopet i vatten, att ledningen står emot Andens dop, och att man ej erkänner Andens gåvor, såsom helbrägdagörelse genom tron, tungotalandet eller uttydningen av det med tungor talade, så blir den så obiblisk den snart sagt kan vara.

Men hurudan skall då en biblisk församling vara? Den skall först och främst vara en ordnad församling, något som tydligt framgår av de bibliska exemplen. Att man inom den första församlingen höll förteckning av medlemmarna framgår därav, att man hade väl reda på dess antal, Apg. 2:41; 4:4, något som ej varit möjligt utan medlemsförteckning, i synner-

het då medlemsantalet uppgick till flera tusen. Att de första församlingarna voro ordentligt ordnade framgår vidare därav, att det tillsattes äldste i varje församling, Apg. 14:23; Tit. 1:5. På det senare stället uppmanas ju Titus dessutom att »ställa i ordning det som fattades». Därigenom att församlingen valde sina särskilda tjänstemän, Apg. 6:5, som avskildes för sin tjänst genom händers påläggning. Dessutom skulle det uppehållas församlingstukt, de oordentliga skulle förmanas, de som syndade skulle bestraffas, 1 Tim. 5:20, och den som ej ville bättra sig skulle uteslutas från församlingsgemenskapen, 1 Kor. 5:11, 13; Mat. 18:15—17. Allt detta blir omöjligt att praktisera, om man icke har en ordnad församling. Aposteln giver församlingen t. o. m. en viss ritual för dess sammankomster, ehuru den är mycket olik de som användas i vår tids samfundsförsamlingar, den lyder så här: »När I kommen tillsammans, så har var och en något särskilt att meddela: den ena har en psalm, den andra något till undervisning, en annan åter någon uppenbarelse, en talar tungomål, en annan uttyder; allt detta må nu ske så, att det länder till uppbyggelse», 1 Kor. 14:26. Detta är ju också den uppmaning som aposteln giver: »Låten allt tillgå på höviskt sätt och med ordning», 1 Kor. 14:40, och till sin son Timoteus säger han: »Jag vill nämligen att du skall veta, huru man bör förhålla sig i Guds hus, som ju är den levande Gudens församling, sanningens stödjepelare och grundfäste».

En biblisk församling skall bestå av endast dem som äro frälsta, ty »Herren ökade församlingen, dag efter dag, med dem som blevo frälsta», Apg. 2:47,

och de ovärdiga skola, som vi förut hava framhållit, uteslutas ur församlingsgemenskapen, Apg. 5:1—11. Därför kallas också den kristna församlingen: »De helgade i Kristus Jesus» och »de heliga», 1 Kor. 1:2; Ef. 1:1. Det har visat sig, att det har varit den Kristna församlingens död, då man börjat öppna dörren för medlemmar som ej äro frälsta, eller då man uraktlåtit att från sig utesluta ovärdiga medlemmar. Dessutom äro medlemmarna i en biblisk församling döpta i vatten, såsom utgörande det symboliska tecknet på sinnesändring och ny födelse samt en underpant på vår delaktighet i löftet om den Helige Ande, Apg. 2:38, 41; 8:12, 36—38; 10:47—48; 19:5.

Inom en biblisk församling har dopet i den Helige Ande stor betydelse, och det normala livet är vandrandet i Anden, och därför tränga sig alla fram mot denna erfarenhet, Apg. 1:4—8; 8:15—17; 19:2, 6; Ef. 5:18; Gal. 5:16; 1 Kor. 12:13. Med avseende på dessa bibelställen vilja vi särskilt påminna om, hurusom Jesus uppmanar sina lärjungar att stanna kvar i Jerusalem och där förbida Faderns löfte, till dess de blivit döpta i den Helige Ande och därigenom undfått kraft för sin vittnaregärning; hurusom Petrus och Johannes resa från Jerusalem till Samarien för att lägga händerna på de nyfrälsta, att de måtte få den Helige Ande; och hurusom Paulus första fråga till de troende i Efesus var denna: »Haven I fått den Helige Ande, sedan I kommit till tron?» Paulus talar om de troende i Korint såsom alla döpta i den Helige Ande och hans uppmaning till församlingen i Galatien lyder: »Vandren i Anden, så skolen I förvisso icke göra vad köttet har begä-

relse till.» Vad skall man säga om dessa bibliska exempel i de församlingar eller samfund där man ej vill veta av något dop i den Helige Ande. Man har orsak att fråga: Huru läsa de sin bibel?

I en biblisk församling gives också rum för Andens nådegåvor enligt 1 Kor. 12: 8—10. Att Herren skulle, som somliga påstå, hava tagit tillbaka dessa gåvor från församlingen, därför finnes icke ett enda stöd i bibeln. I en sådan församling är helbrägdagörelsens gåva verksam. Icke endast, som somliga vilja göra gällande, i stor hemlighet i hemmen utan även i den offentliga verksamheten, Mark. 16: 18; Apg. 3: 1—11; 5: 12—16; 8: 7; 19: 11—12; 1 Kor. 12: 28. Jesus botade de sjuka offentligt. Filippus, Petrus och Paulus gjorde likaså, och vi hava att följa dessas exempel. Där existerar profetians gåva, 1 Kor. 12: 10, 28; 14: 31—32; Apg. 13: 1; 21: 9—11. Det är ej sant, som jag hörde en talare påstå, att profetians gåva tillhörde endast judarna och det gamla förbundets tid. Den är given åt Guds församling för hela denna nådeshushållnings tid. Där förefinnes också tungotalets med uttydningens gåvor, 1 Kor. 12: 10, 28. Jesus förutsade att de som tro skola tala med tungor, Mark. 16:17; de etthundratjugo talade med tungor på pingstdagen, Apg. 2: 4, de församlade i Kornelii hus talade med tungor, Apg. 10: 46, likaså de troende i Efesus, Apg. 19: 6. Paulus talade med tungor och han önskade att alla troende i Korint skulle göra detsamma, 1 Kor. 14: 5, 18.

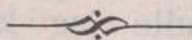
Som vi förut framhållit väljer en biblisk församling själv sina tjänstemän, eller sin styrelse, Apg. 6: 5, och söker man då män, som äro fulla av tro, visdom

och den Helige Ande. Man frågar icke, som nu ofta tyckes vara fallet inom en del församlingar, först efter huru mycket pengar han har, huru stor fastighet han besitter eller huru pass stort hans inflytande annars kan vara i det samhälle han bor. Vidare vilja vi påpeka, att en sådan församling prövar själv sina lärare och sänder själv ut sina evangelister och missionärer, detta under Andens ledning och bistånd, Apg. 13:1—3.

Nya Testamentet vet ej av någon kyrko- eller samfundsstyrelse såsom stående över den kristna församlingen. Församlingens enda överhuvud är Kristus, verksam igenom den Helige Ande, Ef. 1:22; 4:15; 5:23, och den enda kyrkostyrelse, som Nya Testamentet vet om, är den, som består av tre personer, Fadren, Sonen och den Helige Ande. Därför har också allt vad kyrkostyrelse under alla tider visat sig vara en förbannelse för den kristna verksamheten. Det allra starkaste motståndet mot verklig kristendom har under alla tider kommit från kyrko- och samfundsstyrelser. Det var så på Jesu tid, det blev så inom den katolska kyrkan, så har det ock varit inom de protestantiska statskyrkorna, och så visar det sig nu vara även inom frikyrkosamfunden. I viss mening kan man säga, att det under alla tider gått igen vad som skedde på Jesu tid, då översteprästerna och de äldste ingåvo folket, att de skulle begära Barabbas men förgöra Jesus. Med avseende på det samfund jag själv tillhört, metodistkyrkan, så har dess olycka varit dess kyrkostyrelse eller distriktråd. Förgäves har man under trettio års tid väntat efter ett enda initiativ från det till verklig

andlig lyftning inom kyrkan, men däremot hava de visat en synnerlig stor förmåga att slå ned alla sådana, som kommit från annat håll. Mången gång har jag förvånat mig över de iakttagelser jag gjort, och då personer inträtt i detta råd det varit alldeles som något ont kommit över dem, men då de efter någon tid kommit ur det igen så hava de varit åter sig lika. Om det ej vore därför, att jag bleve alltför personlig, skulle jag kunna anföra slående exempel därpå. Ibland har jag undrat, om det icke fanns någon dödlig, som var mäktig att bära en sådan ära och ändå vara sig själv. Sedan jag börjat att mera ingående studera det bibliska församlingsbegreppet, förstår jag emellertid saken bättre. Varje kyrko- eller samfundsstyrelse är ett inkräktande på Kristi ställning som församlingens huvud, den kommer endast att utgöra ett hinder för hans genom Anden utövade styrelse och ledning av församlingen, och därför kommer Guds misshag, för att icke använda något starkare ord, att vila över den. Det är därför kanske orätt att klandra dessa personer, därför att de ej kunnat vara sig lika som kristna, de äro mera värda vårt beklagande, ty de hava endast fallit offer för ett obibliskt kyrko- eller samfundssystem, som kommit dem, kanske själva ovetande, att stå som inträktare på Kristi område och som ett hinder för hans verk i och igenom sin egen kropp, den kristna församlingen. Gud vare lov, att det bibliska församlingsbegreppet börjat klarna. Och vi kunna ej annat än med glädje hälsa alla försök, som göras att få fram den stora mönsterbilden, som så länge varit begravd inunder de mänskliga kyrko-

och samfundsbyggnaderna. Själv känner jag mig mer än lycklig över att äntligen hava tagit steget ut från en dylik samfundsbyggnad, om ock stor och vacker till det yttre, för att räcka min hand åt det av världen föraktade folk, som Gud i dessa tider kallat att arbeta fram denna, den stora mönsterbilden.

Slutord.

Någon torde säga: Men att gå från, såsom någon uttryckte sig, en »aktad metodistpastor» till en av världen föraktad pingstevangelist, det är ju att taga ett steg nedåt. Ja, om det verkligen så vore, och om Gud kallade mig därtill, så skulle jag gärna vilja förnedra mig många gånger djupare för att få följa min älskade mästare efter även i förnedringen. Men nu får läsaren ursäkta mig, att jag ej kan se det som ett steg nedåt, i stället tycker jag det är ett stort steg uppåt. Ett steg uppåt på lydnadens väg, uppåt till rikligare, allt mer flödande välsignelser från Gud, uppåt till allt större tillfällen att verka för min mästare. Redan under den tid jag var metodistpredikant sade jag många gånger: »En vanlig metodistpastor vill jag ej bliva.» Ty jag kan knappast tänka mig något bedrövligare.

Jag fruktar för att det är mången metodistpastor som icke under veckor, kanske månader, har en enda utom församlingen stående eller oomvänd att predika för. Och av församlingsmedlemmarna är det oftast endast ett fåtal som regelbundet bruka att besöka mötena. Detta gör att mången gång så blir åhörareantalet mycket litet. Själva distriktföre-

ståndarna få ofta trots sin höga ämbetsställning nöja sig med att vid sina besök predika för ett tjugo eller trettiotal församlingsmedlemmar. Detta har som följd att en metodistpastors inflytande blir mycket litet. Kan han icke öka detta sitt inflytande något genom att kasta sig in i nykterhetsarbetet, politiken eller filantropiska företag, så blir det nästan ingenting. Då är en statskyrkoprästs ställning att föredraga, ty genom sin ämbetsställning har denne alltid större inflytande bland folket, och då det ena systemet är föga mera bibelenligt än det andra, och då den andliga nivån skiljer dem obetydligt, så kan ju icke detta hava så stor inverkan. Något som också haft som följd, att under de senaste åren många metodistpredikanter övergått till statskyrkopräster. Annorlunda blir det emellertid, då man får verka fritt, och då Anden genom redskapet får utföra sitt verk, då man får tala under Andens kraft, sjuka stå upp, helade i Jesu namn, och man får tala med tungor och prisa Gud. Då kommer folket. Satan med världen börjar att rasa, tidningarna skriva långa artiklar och människorna prata och ljuga, men folket kommer och Anden verkar. Jag vet tillfällen som pingstevangelist, då icke hälften av dem som samlats hava kommit in av brist på utrymme. O, vad det har fröjdat mitt hjärta, då jag fått vara med och se huru det rör på sig och iakttaga huru Gud verkar. Det är roligt, intressant, och det fyller ens själ med välsignelse.

Någon av mina förra ämbetsbröder frågade mig här om dagen, om jag ej ångrat det steg jag tagit. Mitt svar blev: »Nej, jag har icke en gång ångrat

det, och kommer helt säkert aldrig att göra det.» Det är härligt, underbart att vara fri och få stå helt med Jesus.

Sedan det förra skrevs har metodistkyrkans konferens för året hållits, och med anledning därav vill jag göra följande tillägg. Som jag förut skrivit, var, enligt min mening, de ledande männens inom metodistkyrkan ursprungliga plan att antingen isolera mig eller ock driva mig som »oförbätterlig» ut ur kyrkan under hopp om att därefter kunna »rädda» de övriga, först och främst pastor Ljung. Att isolera mig gick ej, men däremot lyckades det att slutligen få mig ur kyrkan, i detta avseende gick det efter deras önskan. Sedan detta mål vunnits, upptog man åter försöket att »rädda» de övriga. Med pastor Dahl misslyckades det fullständigt, ty han begärde utan vidare sitt utträde ur såväl årskonferensen och kyrkan. Detta gick dem kanske ej heller så djupt till sinnes, ty han hade råkat i onåd hos en av de styrande. Men så mycket mera uppbjöd man all kraft i att »rädda» pastor Ljung. Dock kostade detta dem en eftergift, och väl också förödmjukelse, som satte deras tålamod på det största prov. Pastor L. nekade helt enkelt att ingå på de fordringar man uppställt för hans kvarstående inom kyrkan. Han vägrade att vidare döpa barn, eller att undervisa vare sig barn eller äldre om barndop, ävenså att ej vidare samarbeta med pingstvännerna. Hans uteslutning var så gott som redan beslutad då man från ledande håll kastade om hela saken. Ljung fick ej uteslutas, ty då, hade man ju misslyckats i sin plan. Han fick stå kvar inom kyrkan med det

uttryckliga förbehåll att ej behöva döpa barn eller att undervisa om barndop samt med frihet att döpa äldre, under det han lovade att ej tala mot barndopet. Pastor Ljung var »räddad» och med honom ett par andra bröder som intagit samma ståndpunkt, åtminstone för tillfället. Dock går ju oftast vägen genom misstag, mycket lidande och kamp ut till frihet. Får se om icke så blir fallet även här?

Så har då denna strid, som det för närvarande synes, förts till sitt slut. Den, som dock vunnit mest därigenom, torde vara den som avsikten var att störta, ty jag har vunnit friheten. Gud vare lov, att träldomen under människook, människobud och människostadgar är slut, och jag är fri; fri att förkunna och att stå för hela och fulla sanningen, fri att utan mänskligt inflytande stå helt och endast för Jesus och att i alla stycken följa den väg, som Herren uppdragit för oss i sitt ord.

INNEHÅLL:

UPSAL. BIBL. REG. ACAD.

I LAODICEATID

rekvireras hos förläggaren

Pastor Per Nilsson, ÅBY

Pris kr. 1:50

Vid rekvisition av 10 ex. lämnas 30 proc. och av 20 ex. 33 proc. rabatt.